

Karta

öfver

SKEDIKA GRUFVEFÄLT

i

Börstils socken och Stockholms län.

Beteckningar:

	<u>Svartmalm.</u>
	<u>Lagerarter.</u>
	<u>Granitgneis.</u>
	<u>Granit.</u>
	<u>Skölar.</u>
	<u>Svafvelkis.</u>

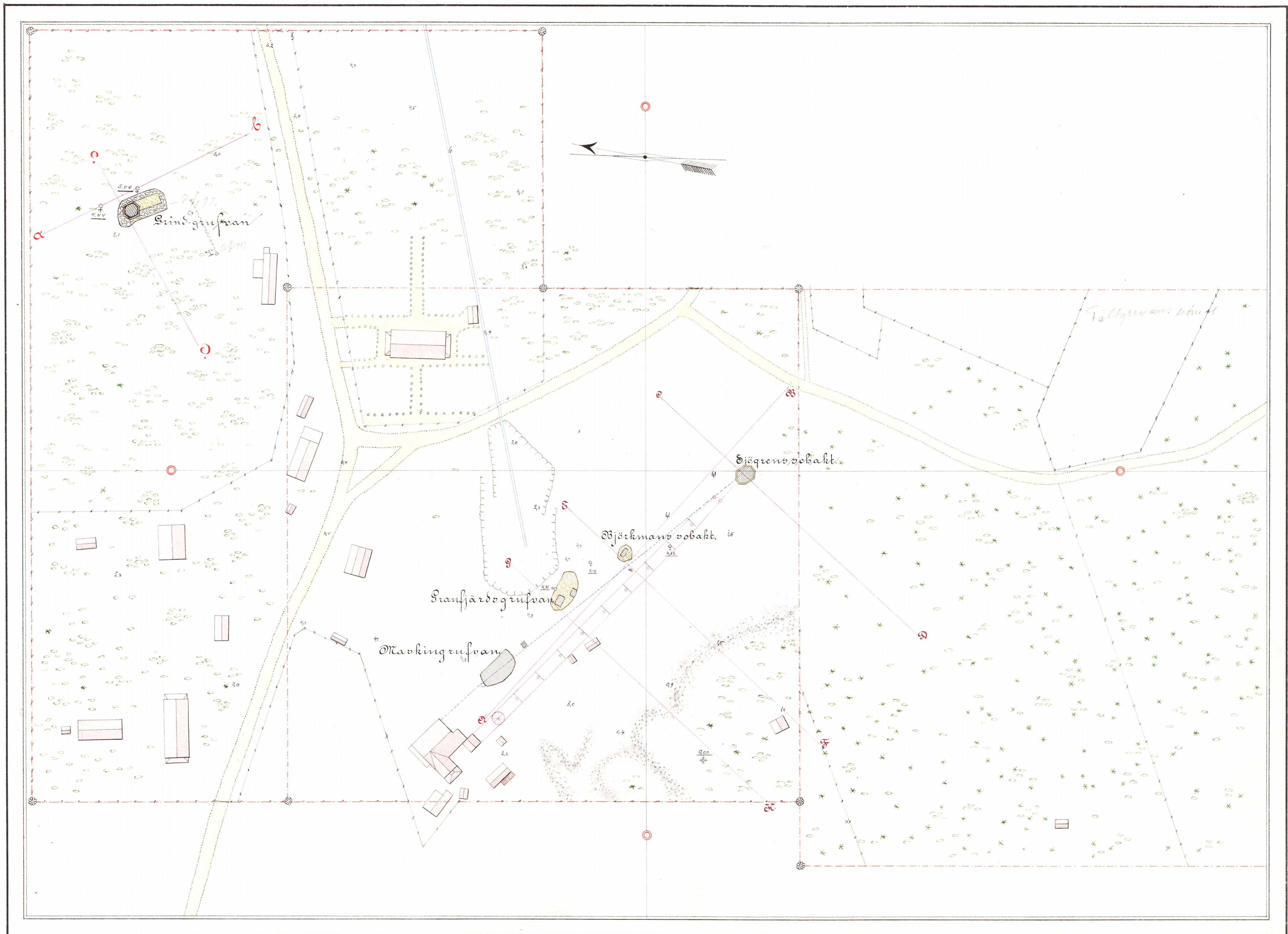
Affattad, år 1887 af *Birger Santesson* (enl. H. Com. Coll. no 8. 85)
efter en äldre karta och egna mätningar, afslutade d 25 Maj 1887.

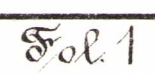
Skala 1:800.

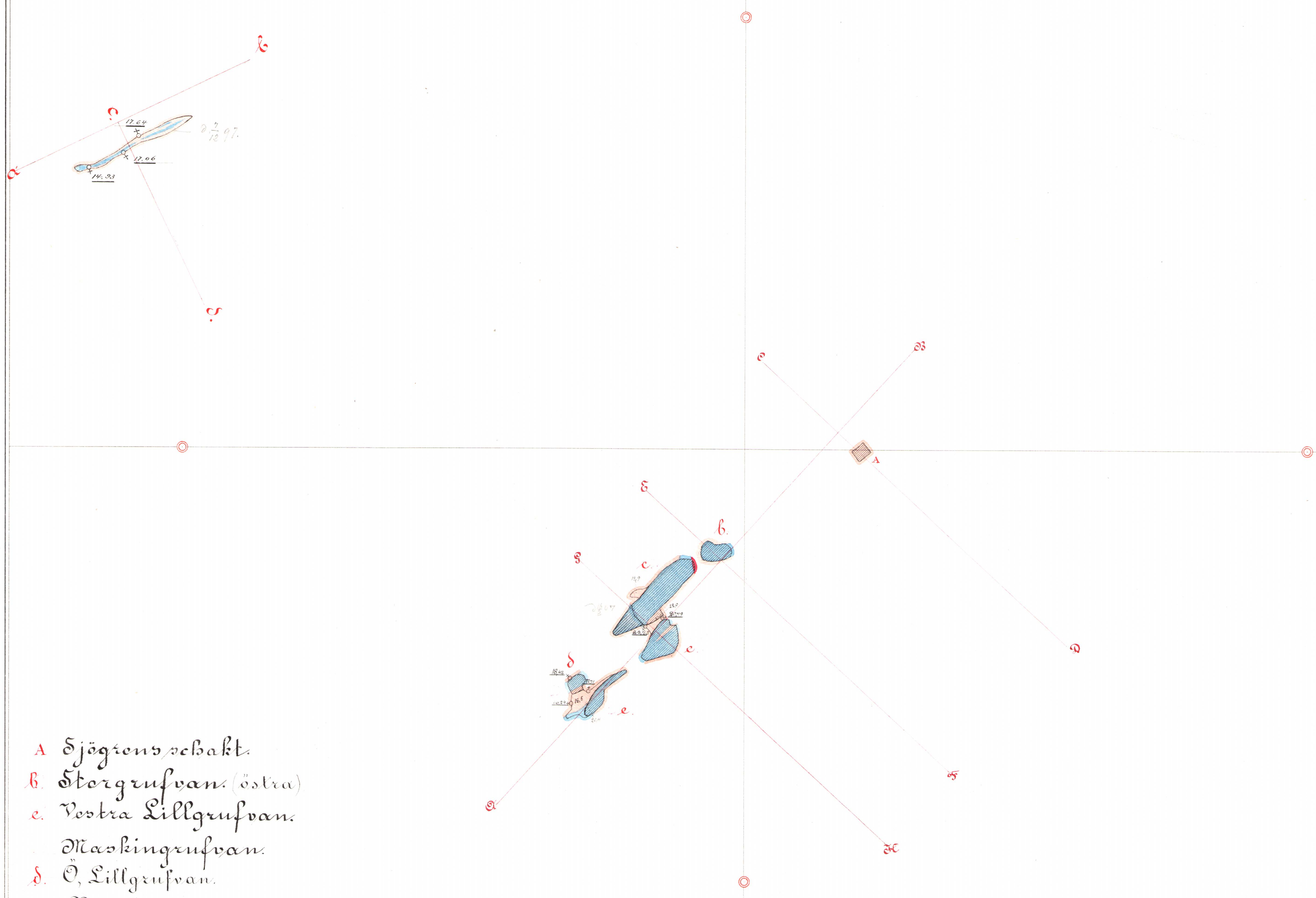
N° 129.

Kompletteringsmätning till denna karta

för tiden		Verkställt af	Inlagd i denna karta	
från	till		af	den
18 ²⁵ / ₅ 87	18 ⁵ / ₅ 88	B. Santesson	C.H. Mannestrate	18 ¹⁶ / ₃ 89.
18 ⁵ / ₅ 88	18 ⁷ / ₅ 89	B. Santesson	C.H. Mannestrate	18 ²² / ₃ 90.
18 ⁷ / ₅ 89	18 ¹⁶ / ₅ 91	B. Santesson	C.H. Mannestrate	18 ⁵ / ₅ 91.
18 ¹⁶ / ₅ 91	18 ¹⁸ / ₅ 91	B. Santesson	Carl Skuggare	18 ¹⁸ / ₅ 92 Coll. C.H.M. 4
18 ¹⁸ / ₅ 91	18 ⁴ / ₅ 94	Felix Hoppe	C.H. Mannestrate	18 ¹⁶ / ₅ 94.
18 ⁴ / ₅ 94	18 ⁵ / ₅ 94	Felix Hoppe	Carl Skuggare	18 ⁵ / ₅ 95 Coll. C.H.M. 4
18 ⁵ / ₅ 94	18 ⁷ / ₅ 96	Felix Hoppe	Carl Skuggare	18 ¹² / ₅ 96 Coll. C.H.M. 4
18 ⁷ / ₅ 96	18 ⁷ / ₅ 97	E. A. Dufva	Carl Skuggare	18 ⁵ / ₅ 98 Coll. C.H.M. 4
18 ⁷ / ₅ 97	18 ² / ₅ 99	E. A. Dufva	Carl Skuggare	18 ² / ₅ 99 Coll. C.H.M. 4
18 ² / ₅ 99	19 ³⁶ / ₅ 01	E. A. Dufva	C.H. Mannestrate	19 ⁷ / ₅ 01.
19 ³⁶ / ₅ 01	19 ⁷ / ₅ 02	E. A. Dufva	C.H. Mannestrate	19 ³ / ₅ 03
19 ⁷ / ₅ 02	19 ¹² / ₅ 03	E. A. Dufva	C.H. Mannestrate	19 ¹² / ₅ 03
19 ¹² / ₅ 03	19 ³ / ₅ 04	E. A. Dufva	Carl Skuggare	19 ³ / ₅ 04 Coll. C.H.M. 4
19 ³ / ₅ 04	19 ⁷ / ₅ 06	G. E. Larsson	Carl Skuggare	19 ⁸ / ₅ 06
19 ⁷ / ₅ 06	19 ¹² / ₅ 07	G. E. Larsson	Carl Skuggare	19 ¹² / ₅ 07
19 ¹² / ₅ 07	19 ³ / ₅ 07	G. E. Larsson	Carl Skuggare	19 ³ / ₅ 08

- A Sjögrens schakt.
- b Storgruusvan. (östra)
- c Vestrå Lillgruusvan.
- d Maskingruusvan.
- e Ö. Lillgruusvan.
- f Bassängen.
- Grind-gruusvan

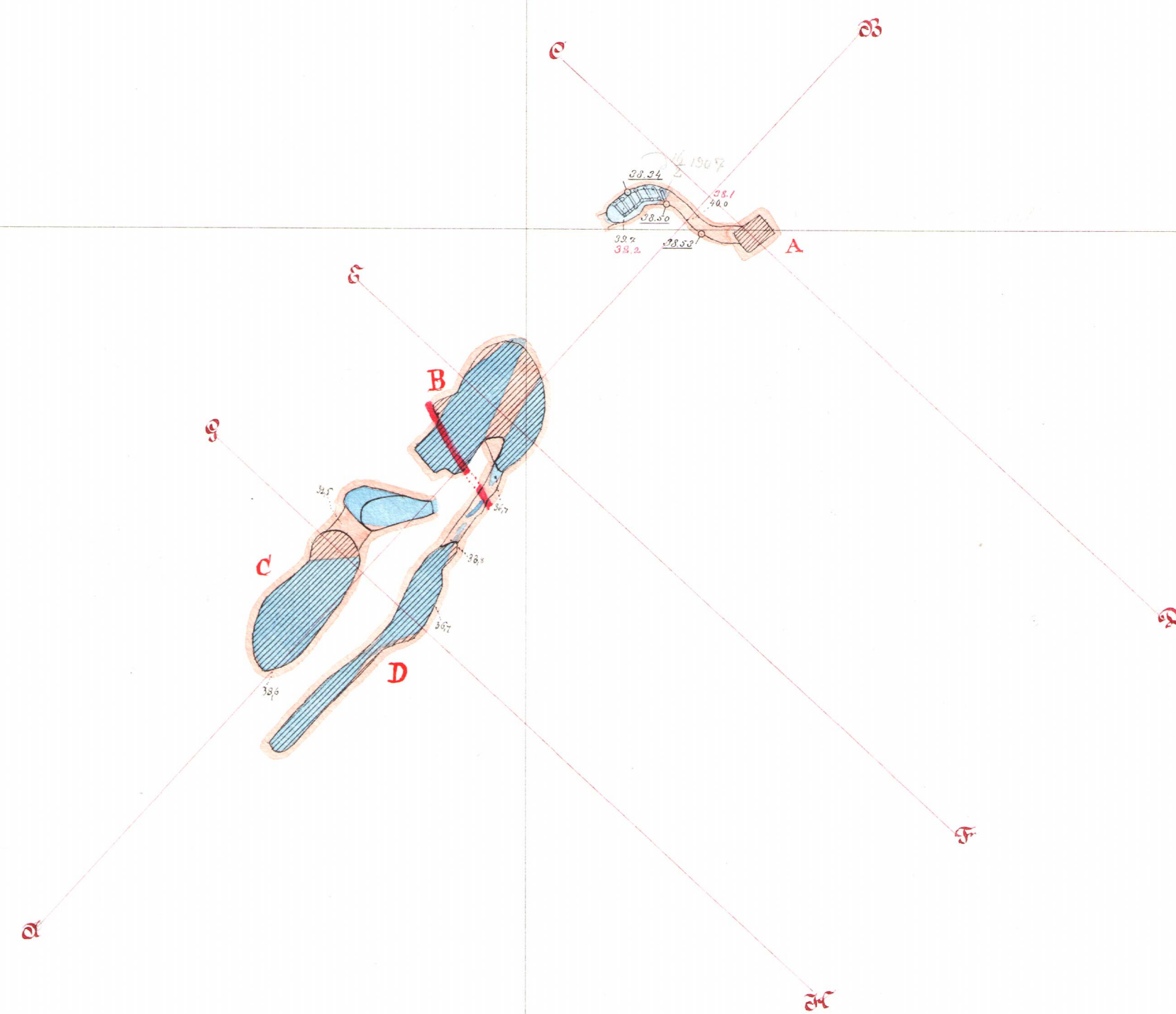
Plan vid ca 20 meters afvägning.

A Sjögrens schakt
 B Takorten. (södra)
 c Österorten.
 d Ö. Storgrufran.
 e V. Storgrufran.
 f Hellströms orter

g Bassängen.
 h Nordenströms ort.
 i Ö. Lillgrufran.
 k V. Lillgrufran.

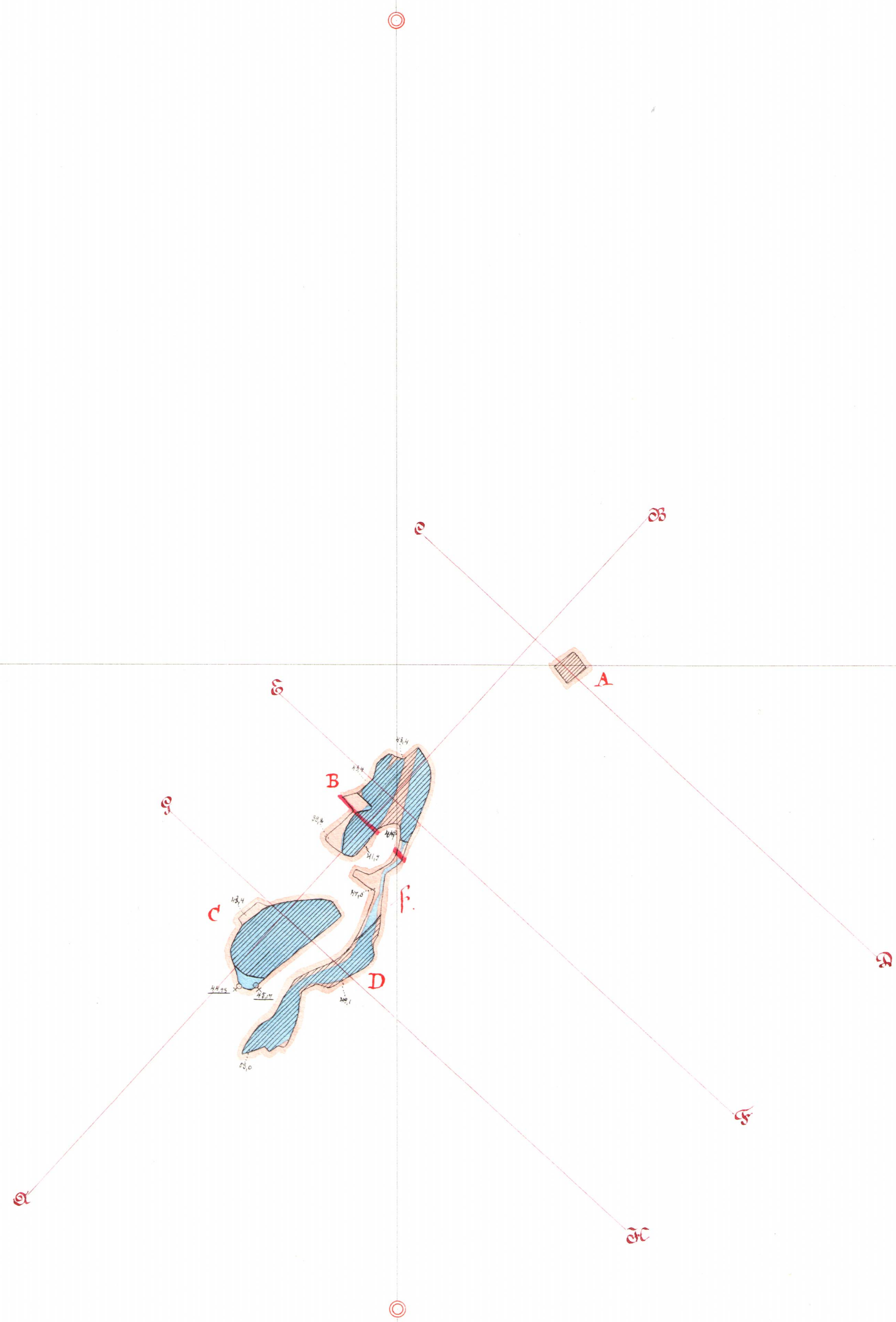
Plan vid ca 25 meters afvägning.

- A Sjögrenschakt
- B Storgruvan
- C Östra Lillgruvan
- D Vstra " "

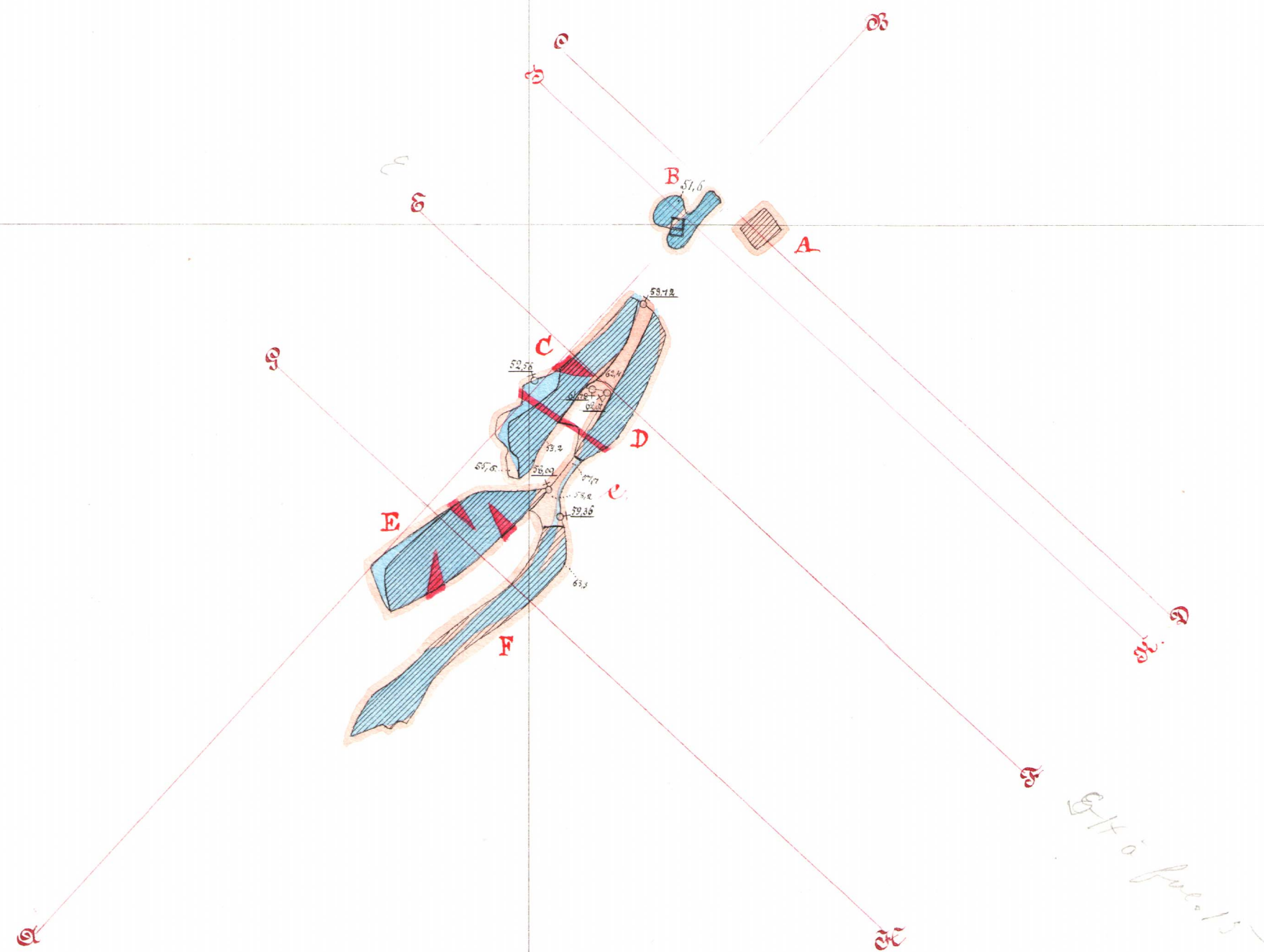
Plan vid ca 35 meters afvägning.

- A Sjögrens schakt
 B Storgrufran
 C Östra Lillgrufran
 D Vestro " "
 f Wallias ort.

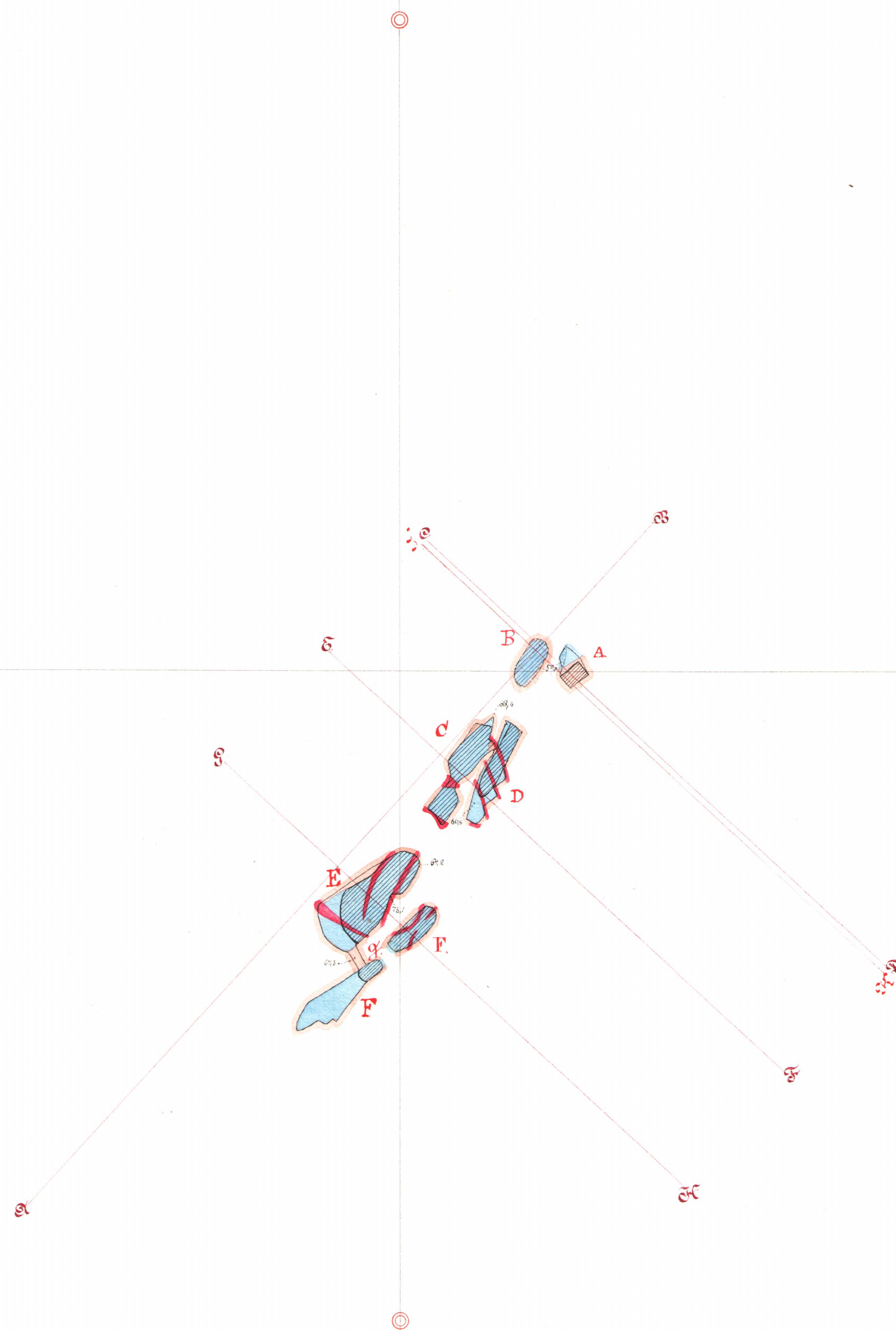
Plan vid ca 45 meters afvägning.

- A Sjögrens skakt
- B Luerummet
- C Östra Storgrusvan
- D Vextra " "
- E Östra Lillgrusvan
- F Vextra " "
- c. Sojkorten.

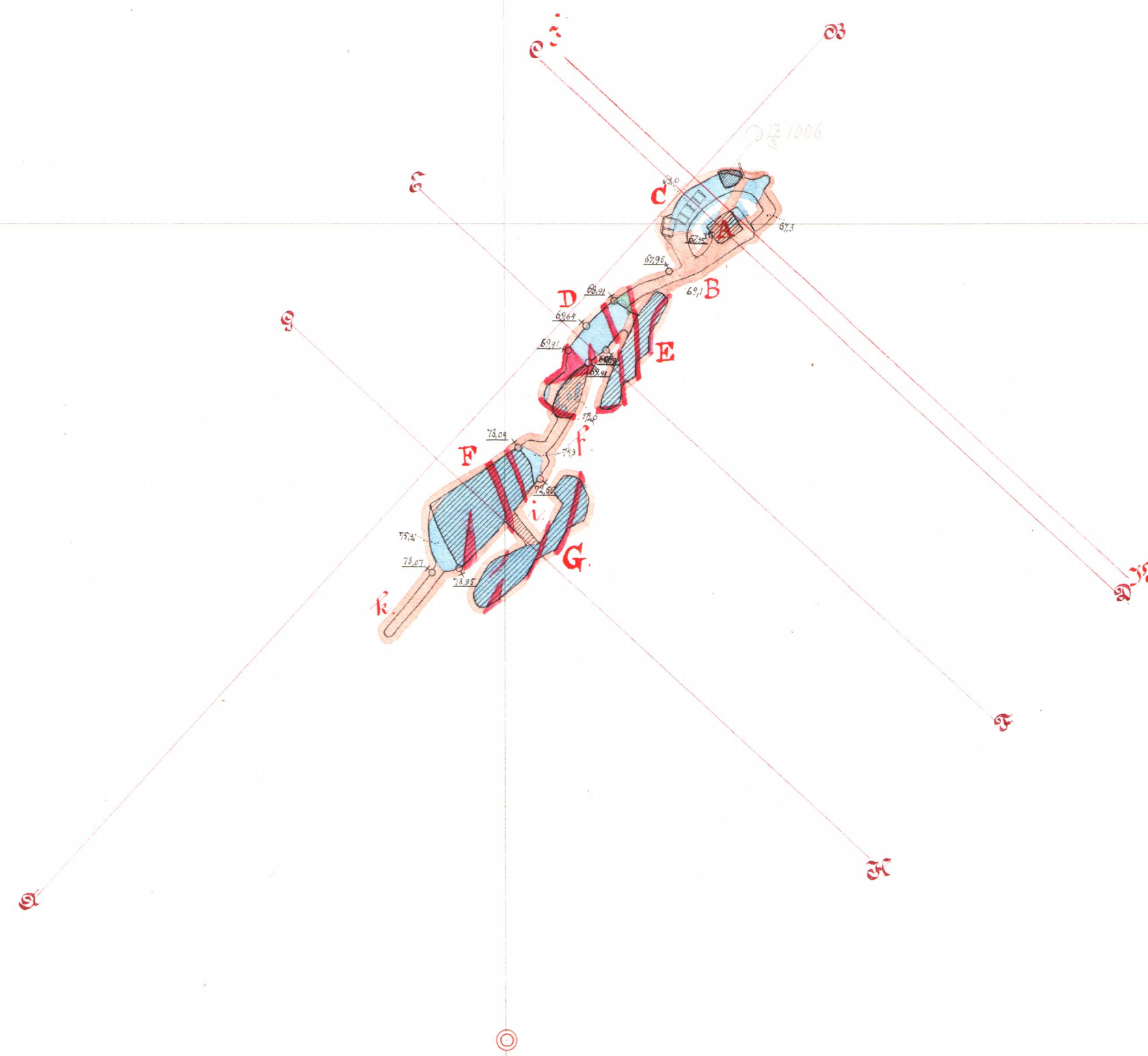
Plan vid ca 55 meters afvägning

- A Sjögrensbakkt
 B Inexrummet
 C Östra Storgrufran
 D Västra " "
 E Östra Lillgrufran
 F Västra " "
 g. Räddningsorten.

Plan vid ca 66 meters afvägning.

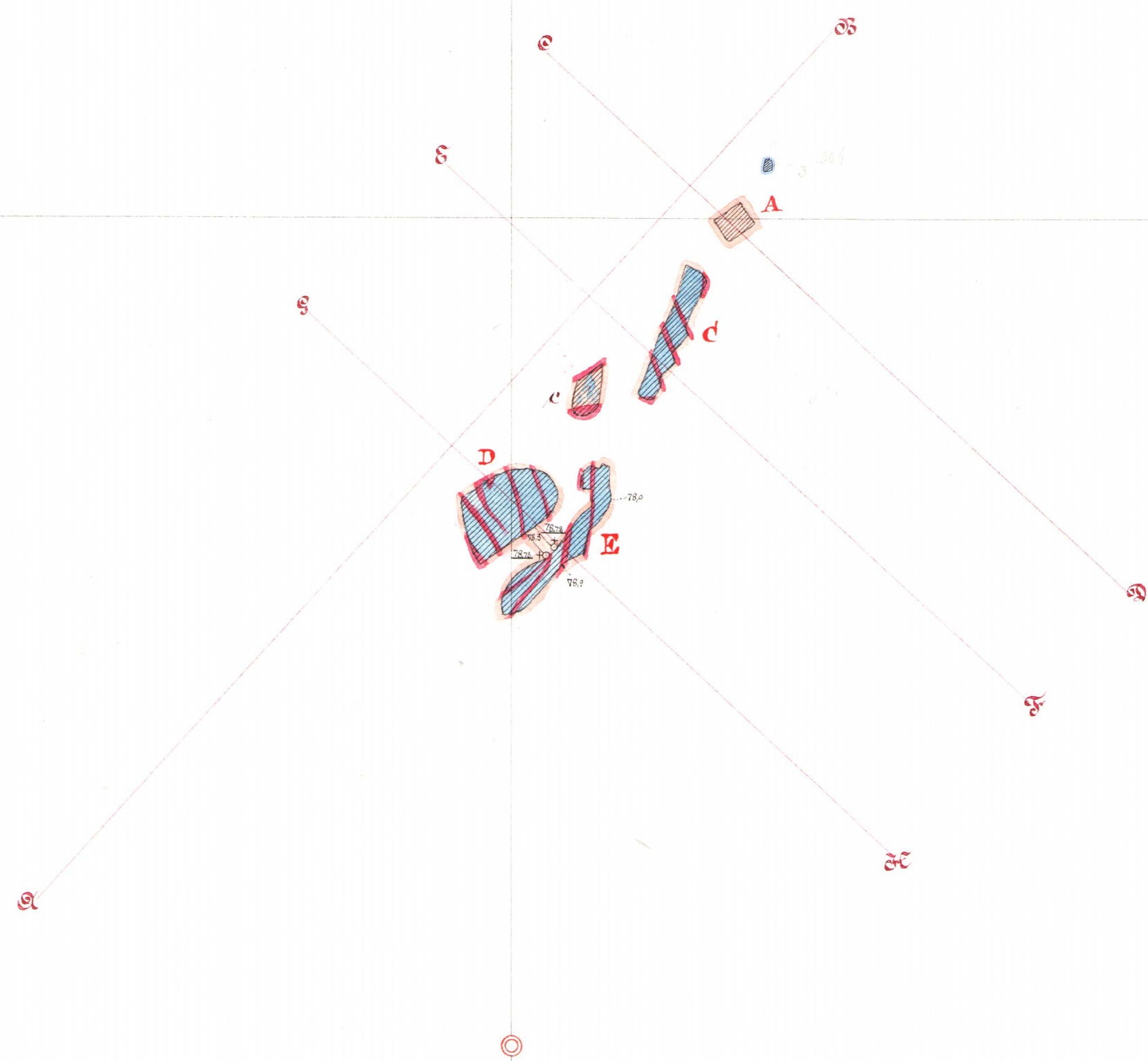
- A Sjögrens, och akt.
- B Zenerarten.
- C Zenerrummet.
- D Östra Storgrufoan.
- E Vestra " "
- F Östra Lillgrufoan.
- G Vestra " "

- f. Ser Mollts ort.
- i. Högå Råddningsorten.
- k. Tristorten.

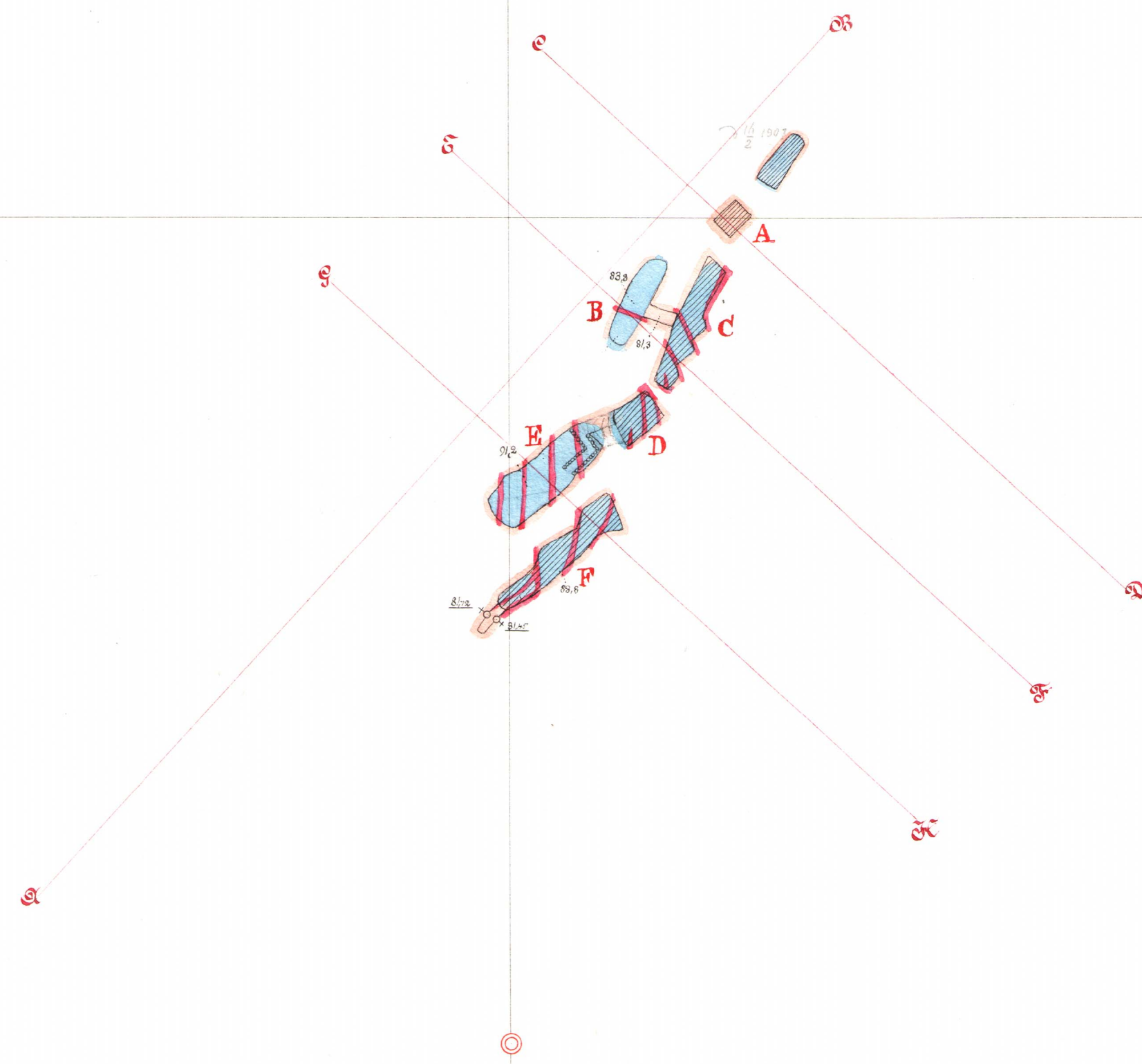
Plan vid ca 10 meters afvägning.

- A** Sjögrens schakt
B Östra Storgrufran
C Vestra " "
D Östra Lillgrufran
E Vestra " "
c Öygrufrans sänkning.

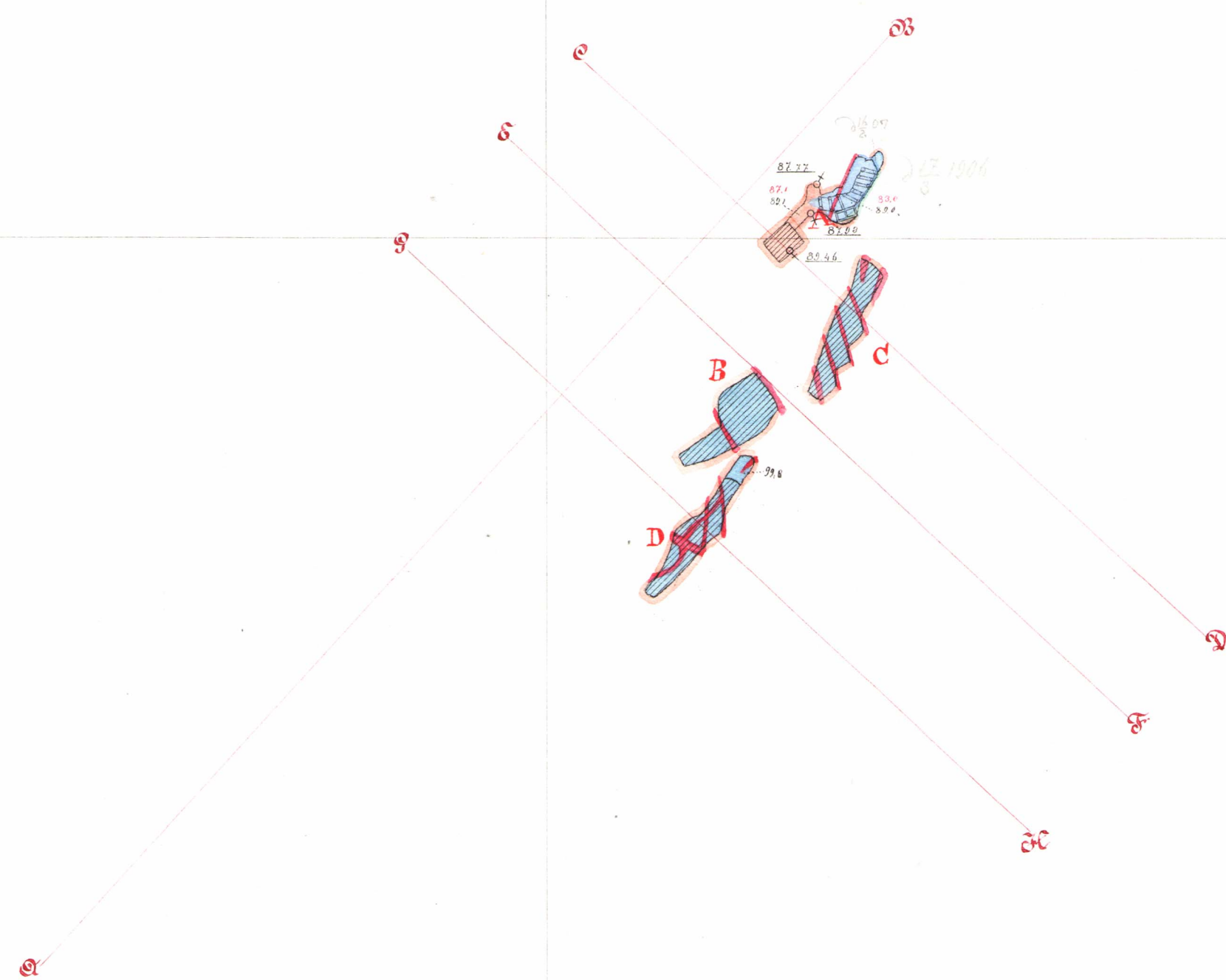
Plan vid ca 18 meters afgräning.

- A** Djögrens och akt.
 Panamarrummet.
C Västra Storgruusvan.
D Nygrusvan.
E Östra Lillgrusvan
F Västra " "
B. Försöket

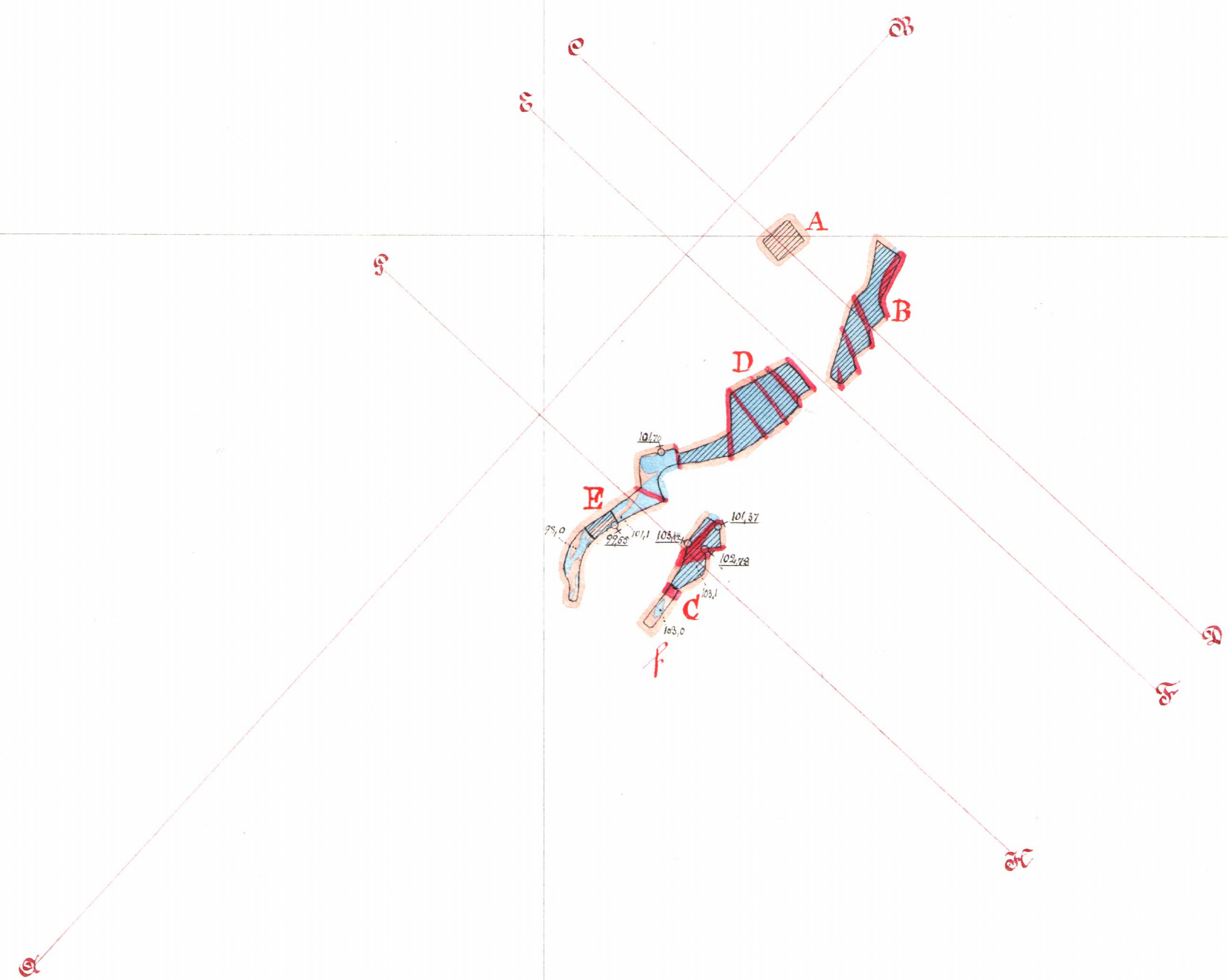
Plan vid ca 85 meters afvägning.

- A Sjögrens schakt.
 B Dygrusvan.
 C Vestra Storgrusvan.
 D " Lillgrusvan.

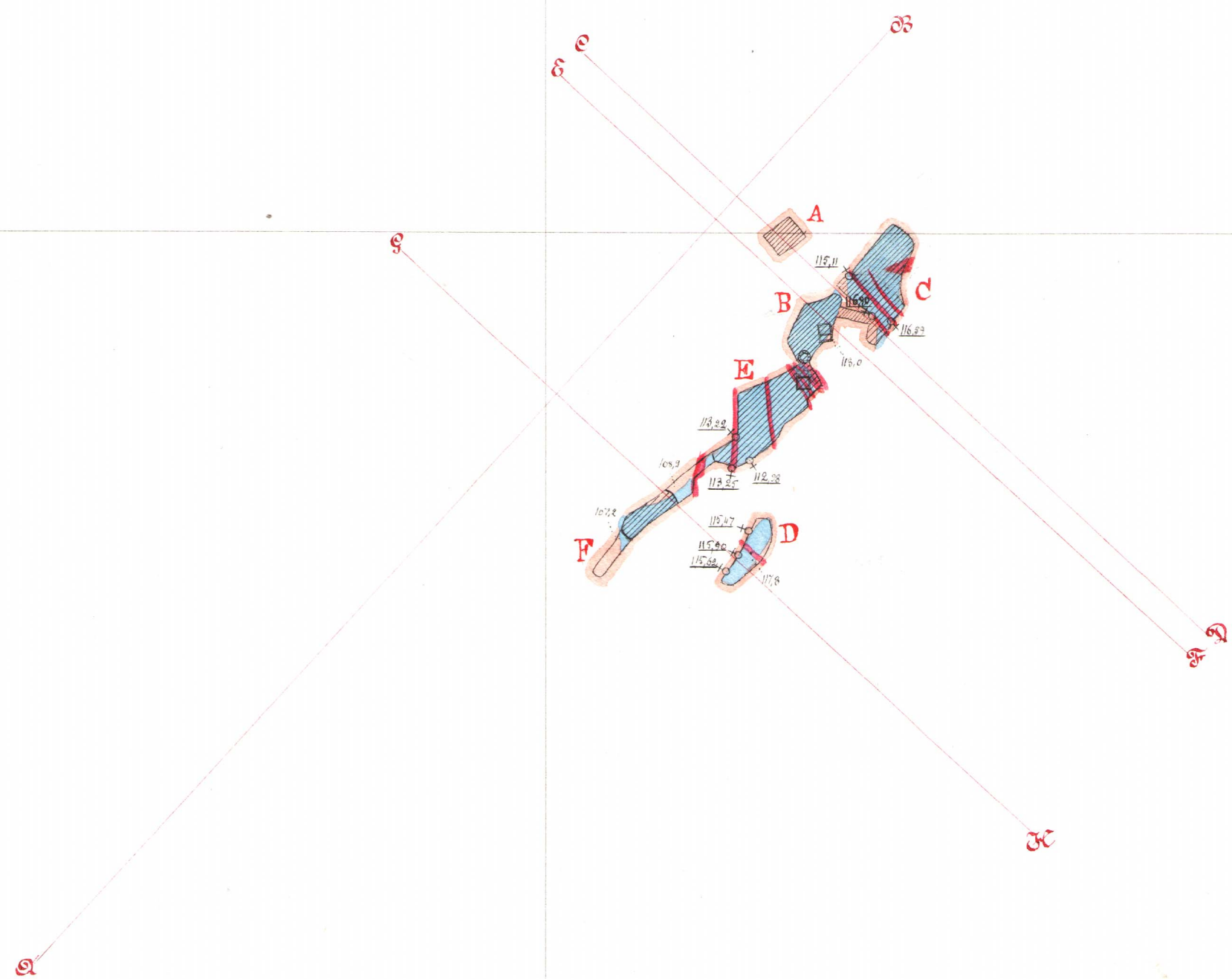
Plan vid ca 95 meters afvägning

- A Sjögrenschakt.
- B Vstra Storgruvan.
- C " Lillgruvan.
- D Öygruven.
- E Malmorten.
- f Hovstorten.

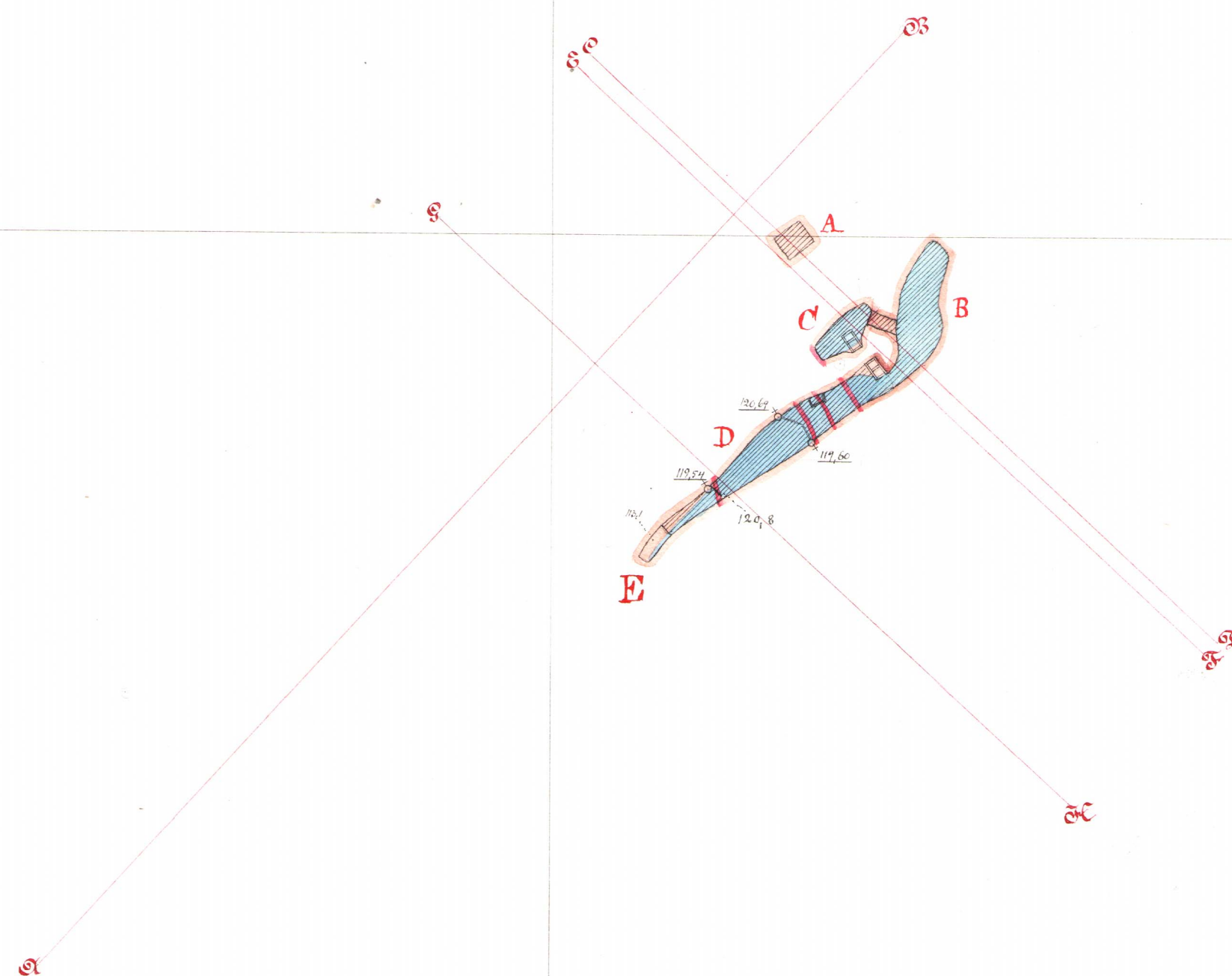
Plan vid ca 100 meters afvägning.

- A Sjögrens skakt.
- B Panamarummet.
- C Vestro Storgruisvan.
- D " Lillgruisvan.
- E Öygruisvan.
- F Olleorten.

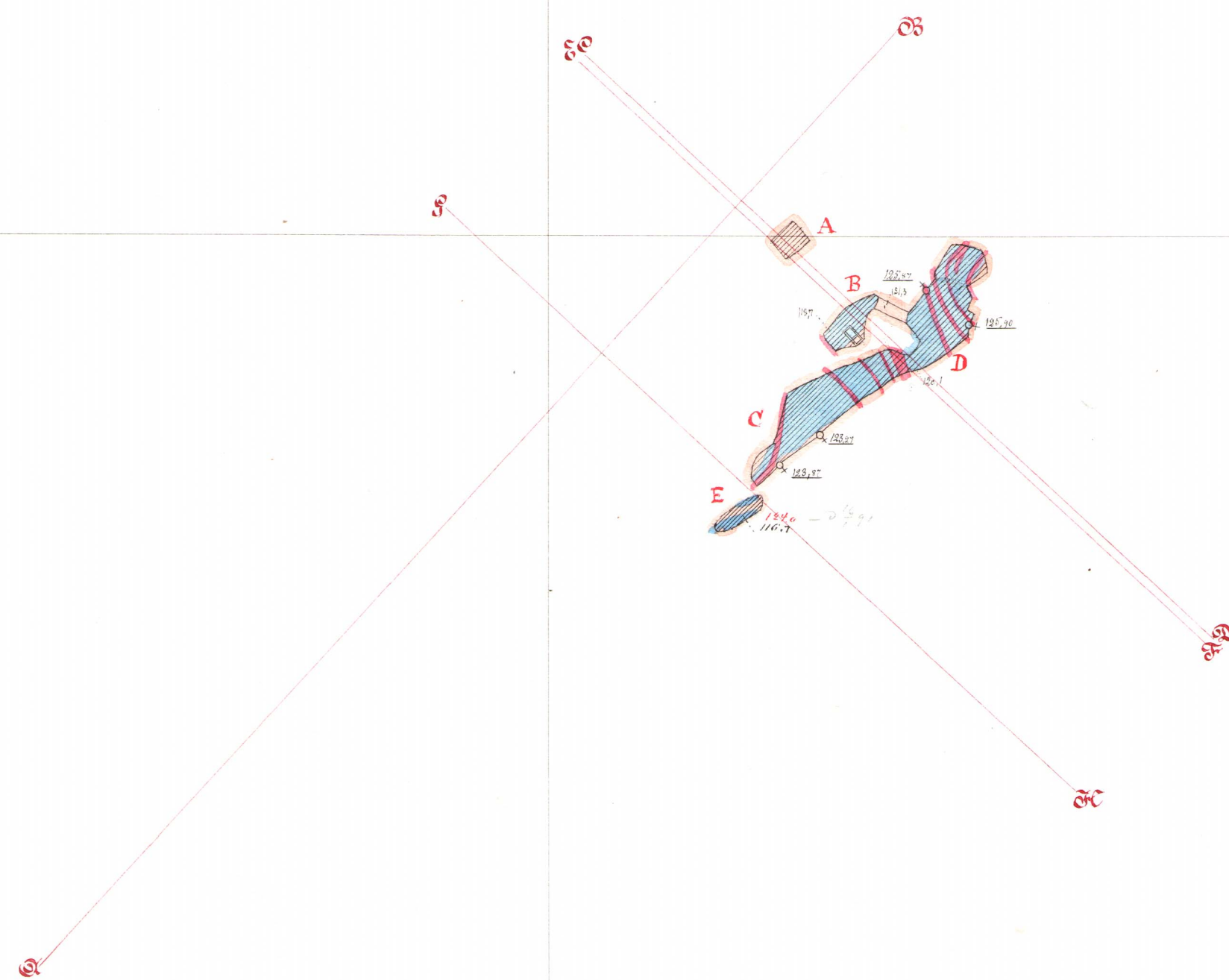
Plan vid ca 115 meters afvägning.

- A Sjögrens schakt.
- B Vstra Storgruuvan.
- C Panamarrummet.
- D Ölggruuvan.
- E Pelleorten.

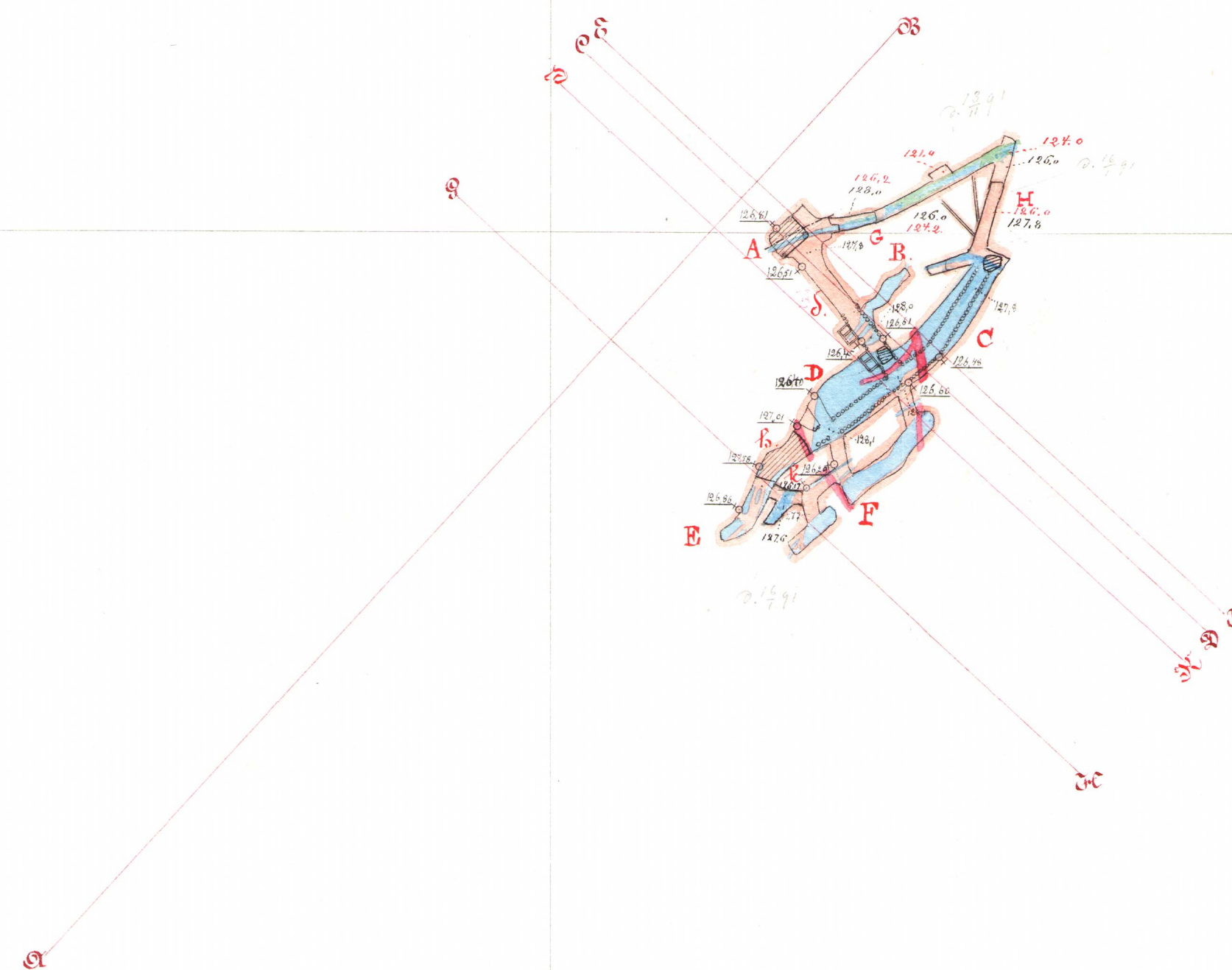
Plan vid ca 120 meters afvägning.

- A Sjögrens och akt.
- B Panamareummet.
- C Nygrusvan.
- D Vestra Storgrusvan.
- E Vattensänknungen.

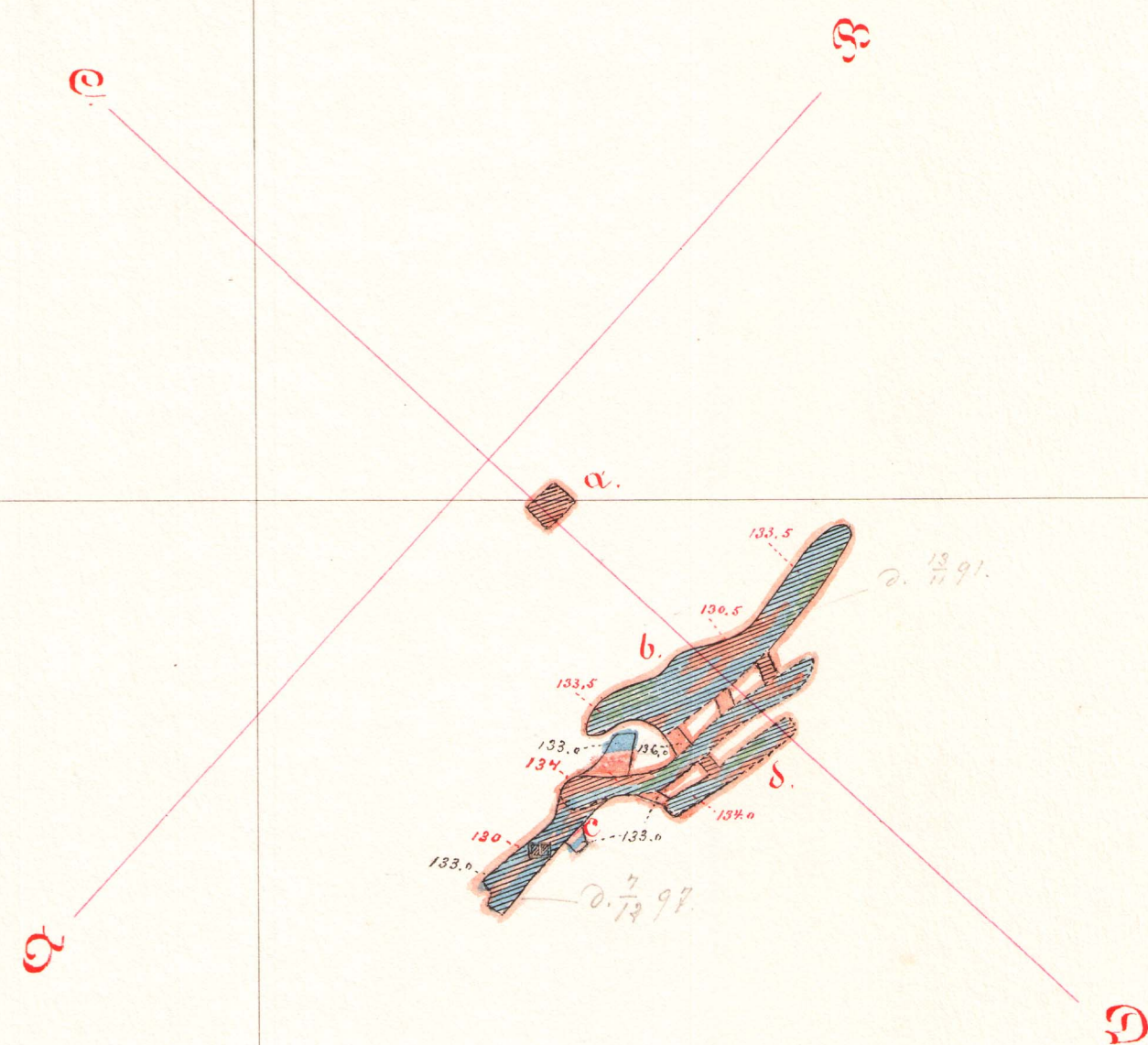
Plan vid ca 125 meters afvägring.

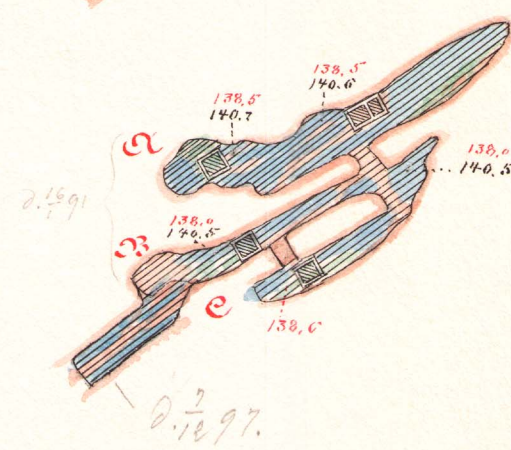
- A Sjögrens schakt
- B Sanamarummet.
- C Vestra Storgrufran.
- D Öygrufran.
- E Bottenorten.
- F Scheelerummet.
- G Stobelsort
- H Giffelorten

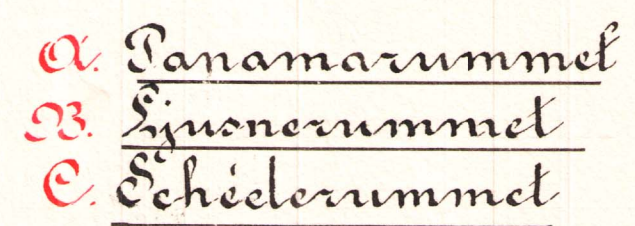
- d. Sanamaorten
- b. Vattensänkningen.
- k. Ljusrummet.

Plan vid ca 128 meters afvägning

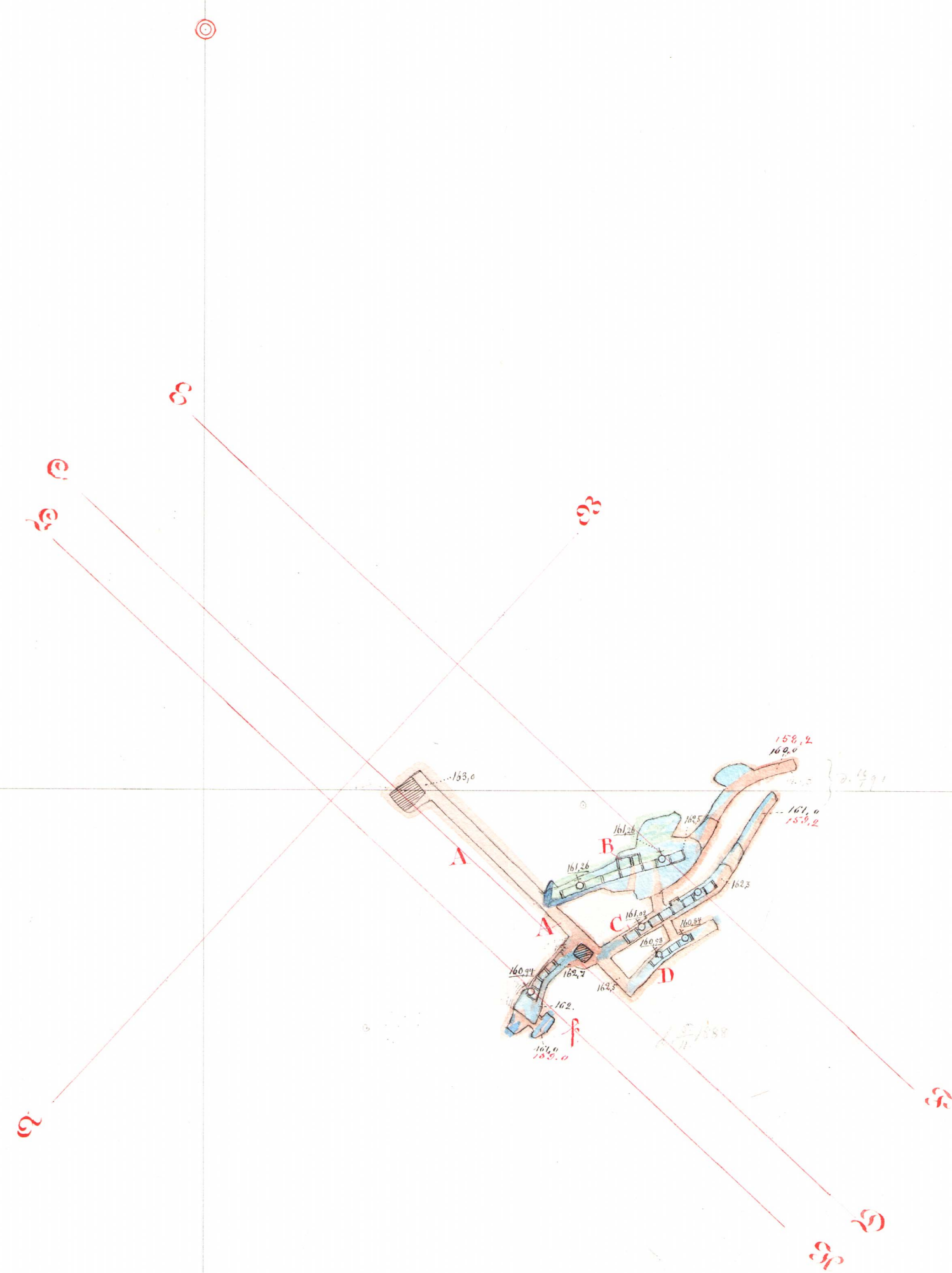

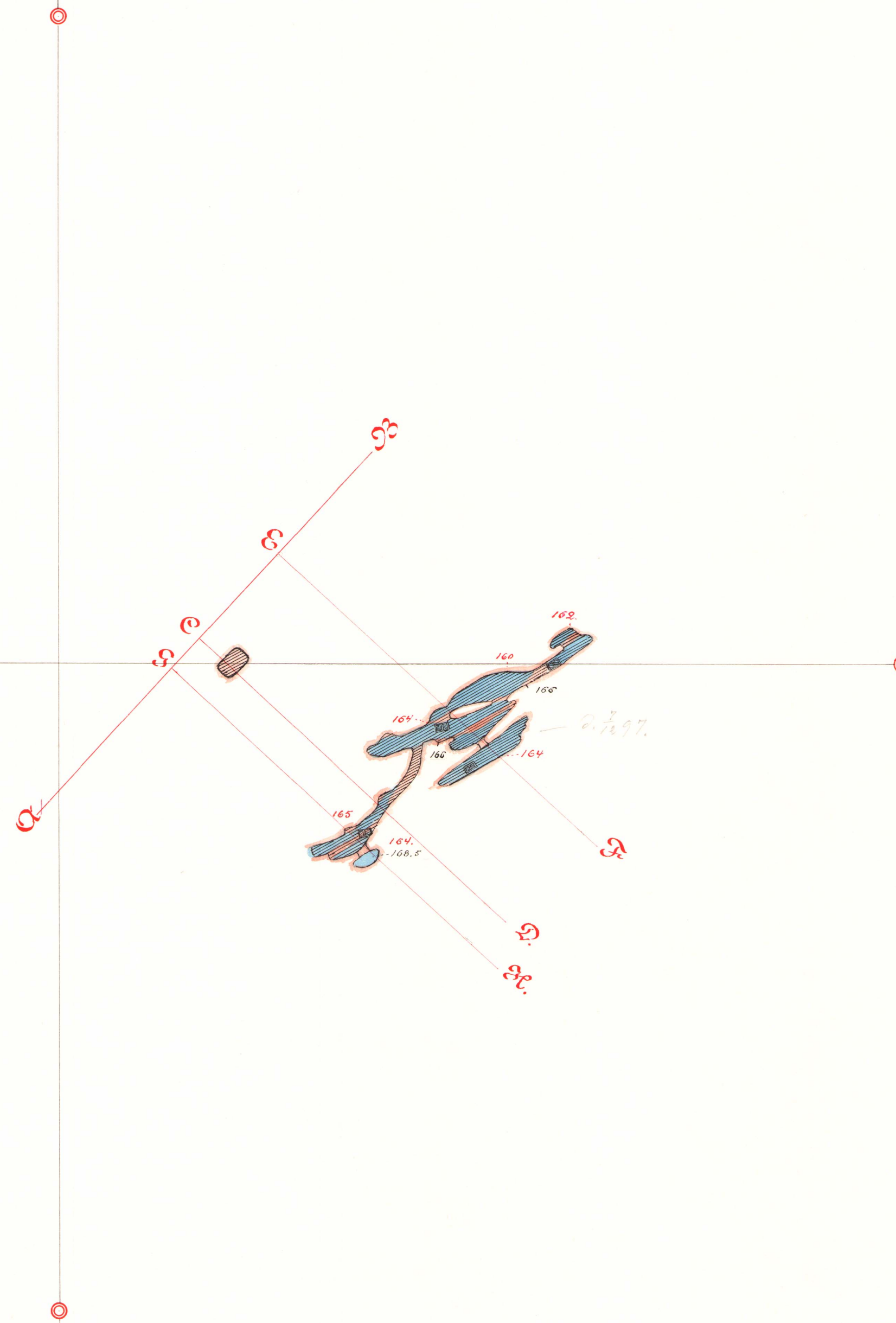
- a Panamarummet
 23 Ljenerummet
 e Scheelerummet

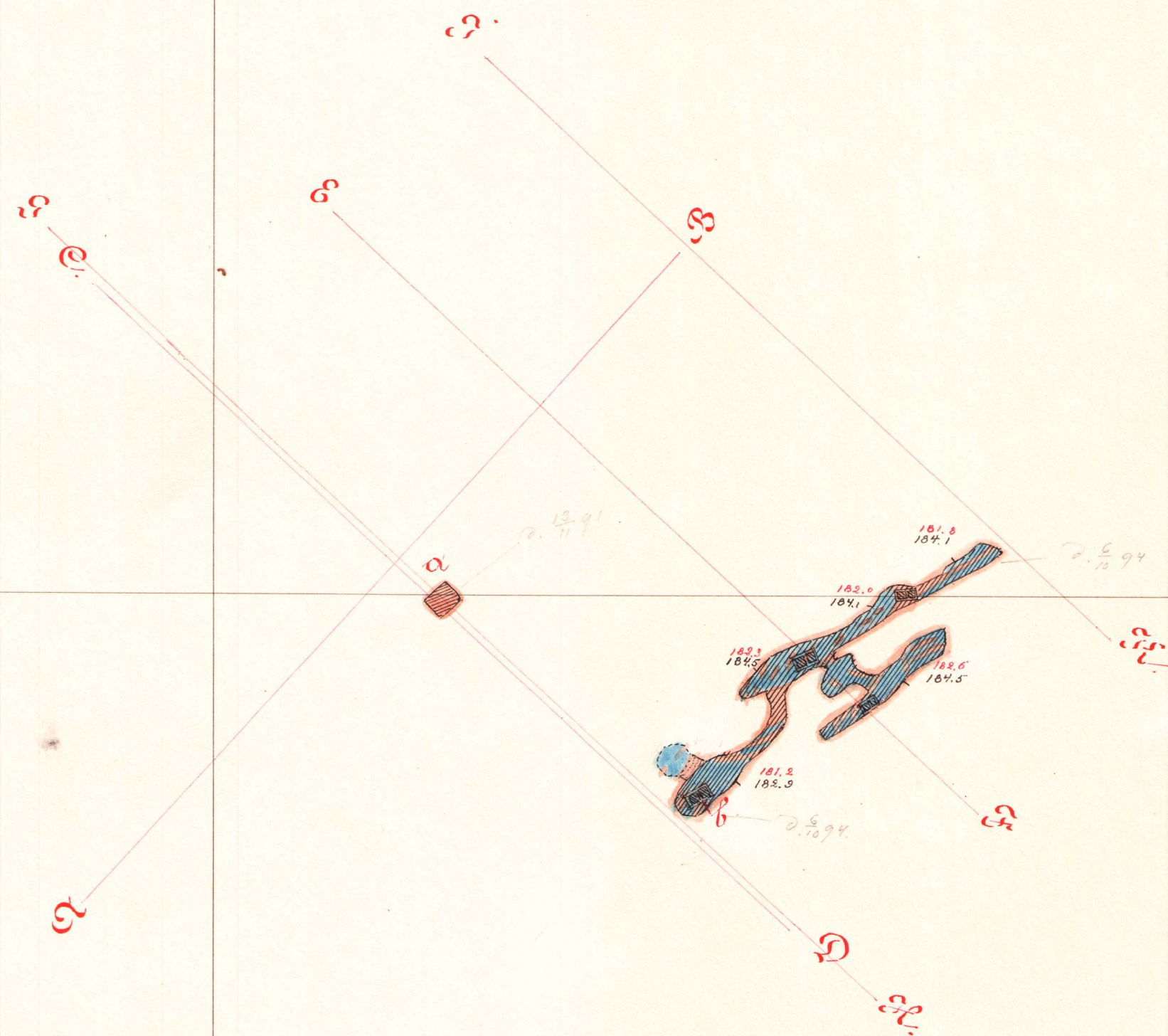
- A** Ljusnecarten
B Panamerummet
C Ljusnerummet
D Scheelerummet
f Salten

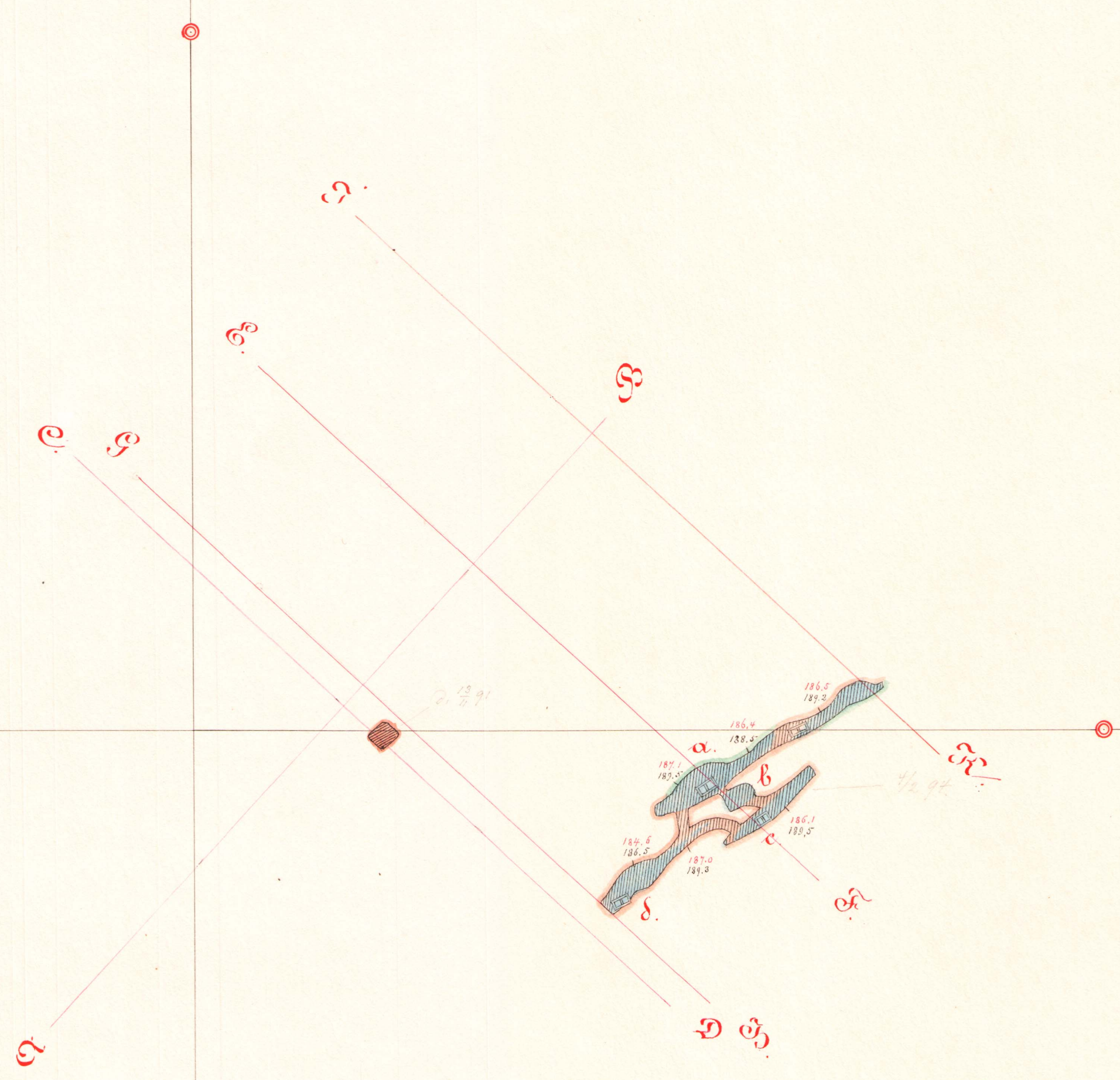
Plan vid ca 160 meters afvägning.

a. Sjögrens schakt.
 b. Störtschakt.

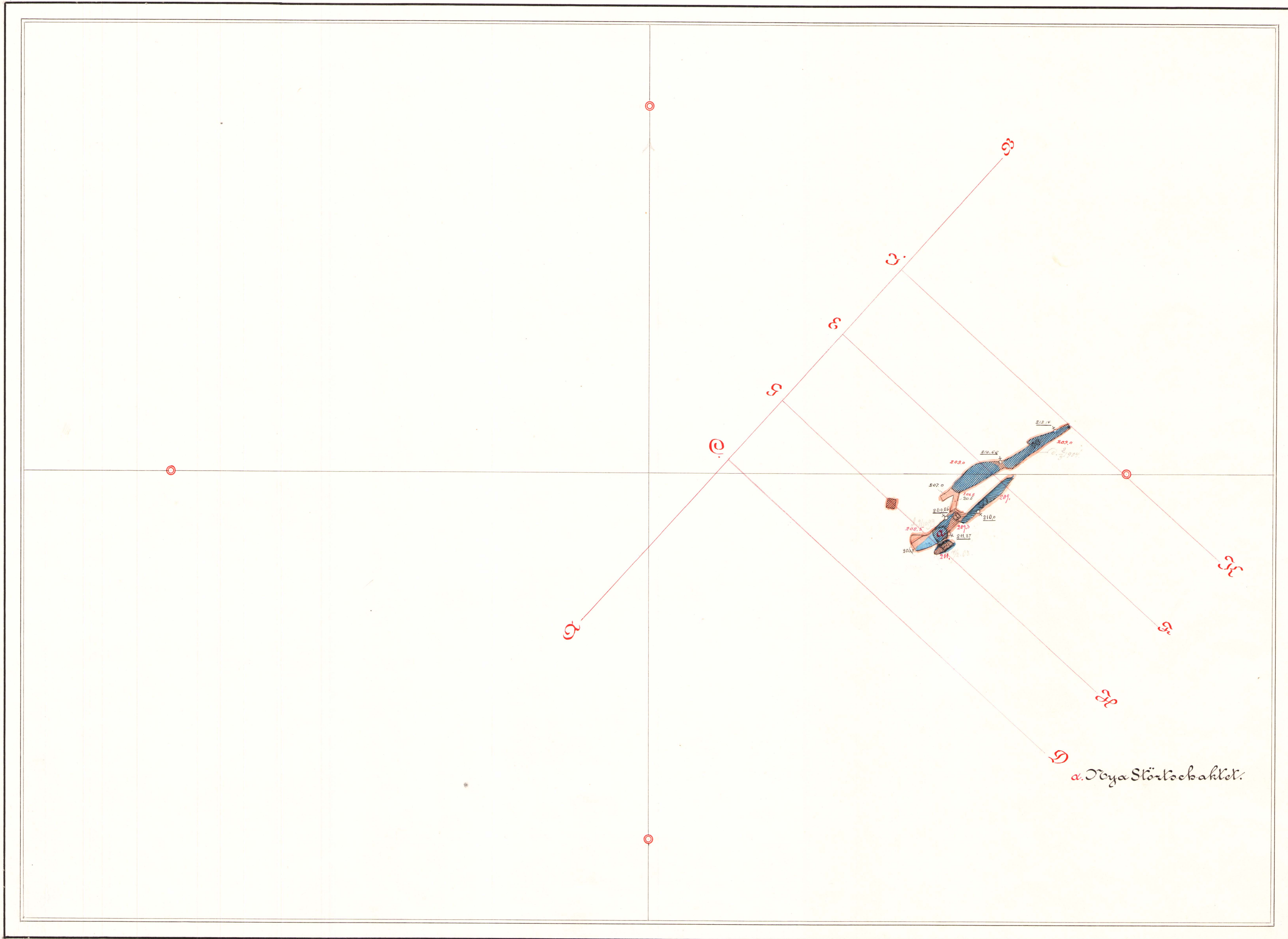

- a. Sanamazummet
- b. Skandalen
- c. S. Ljusnerummet
- d. Ö. d.

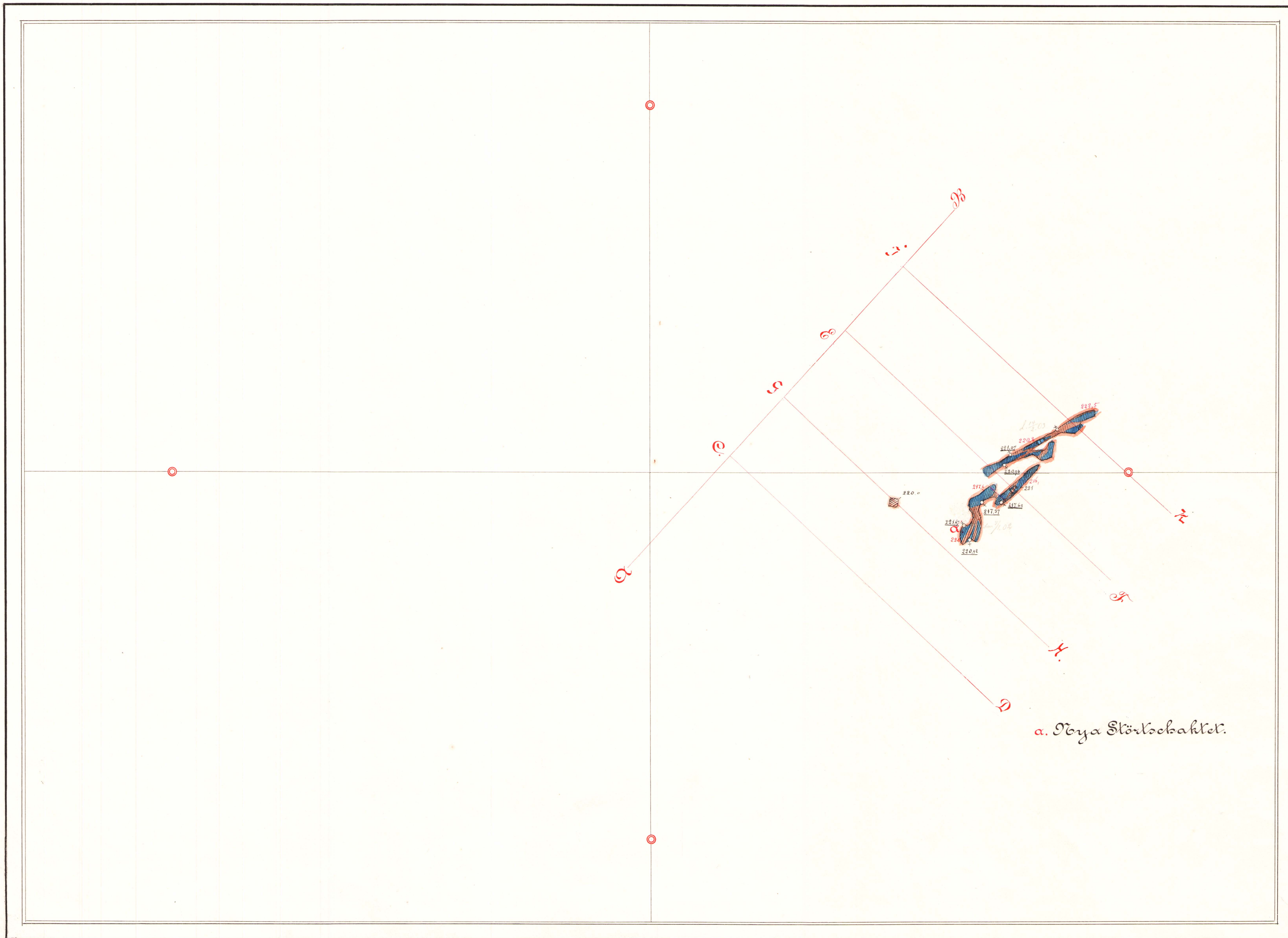

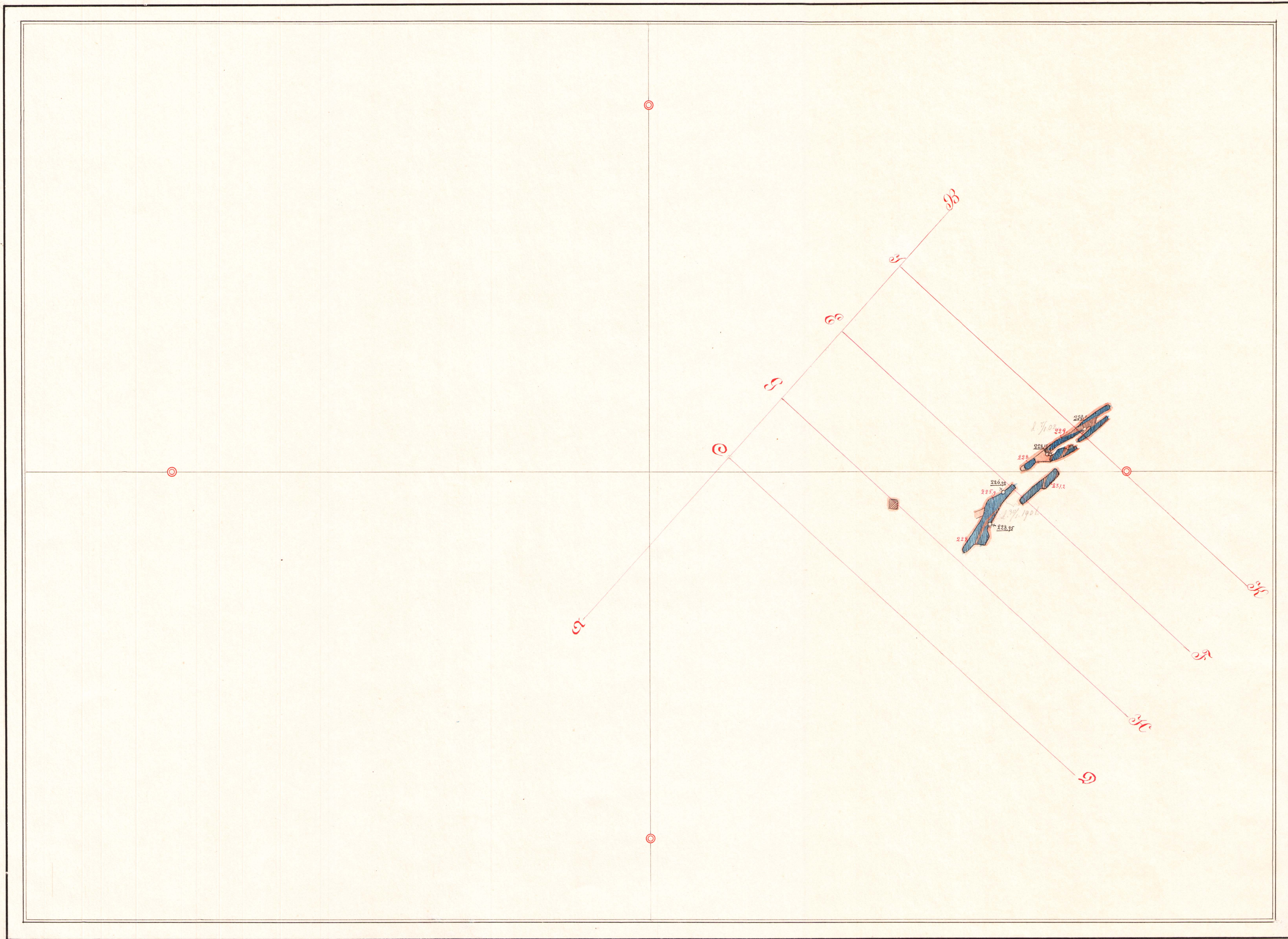
a. Västraorten
 b. Sanamarummet
 c. Skandalen
 h. Hallwyls sänkning
 g. Nya Störtschaktet
 i. Sjögrus schakt (botten)

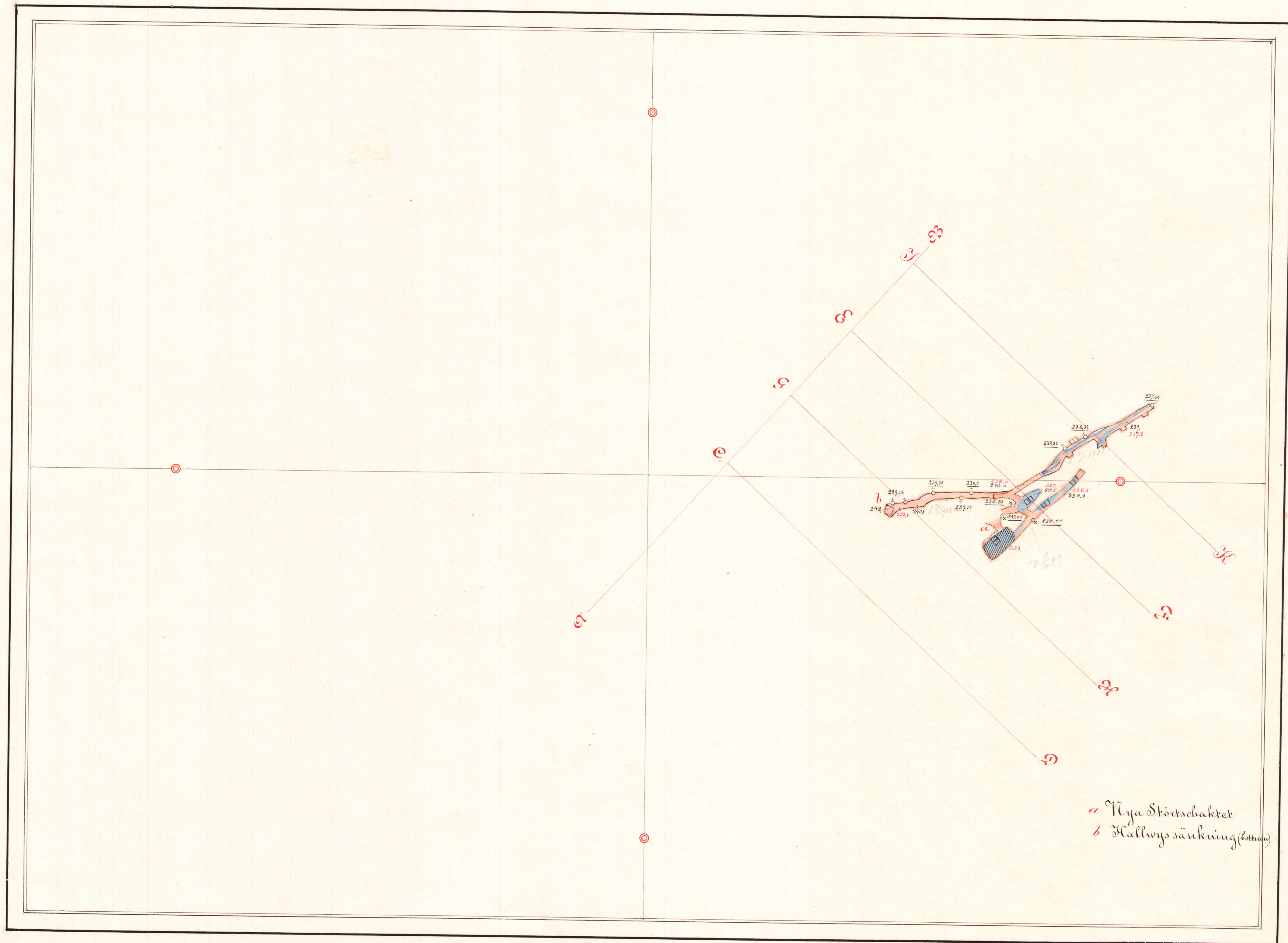
d. Södra Sjönerummet
 e. Norra Sjö
 f. Västraorten

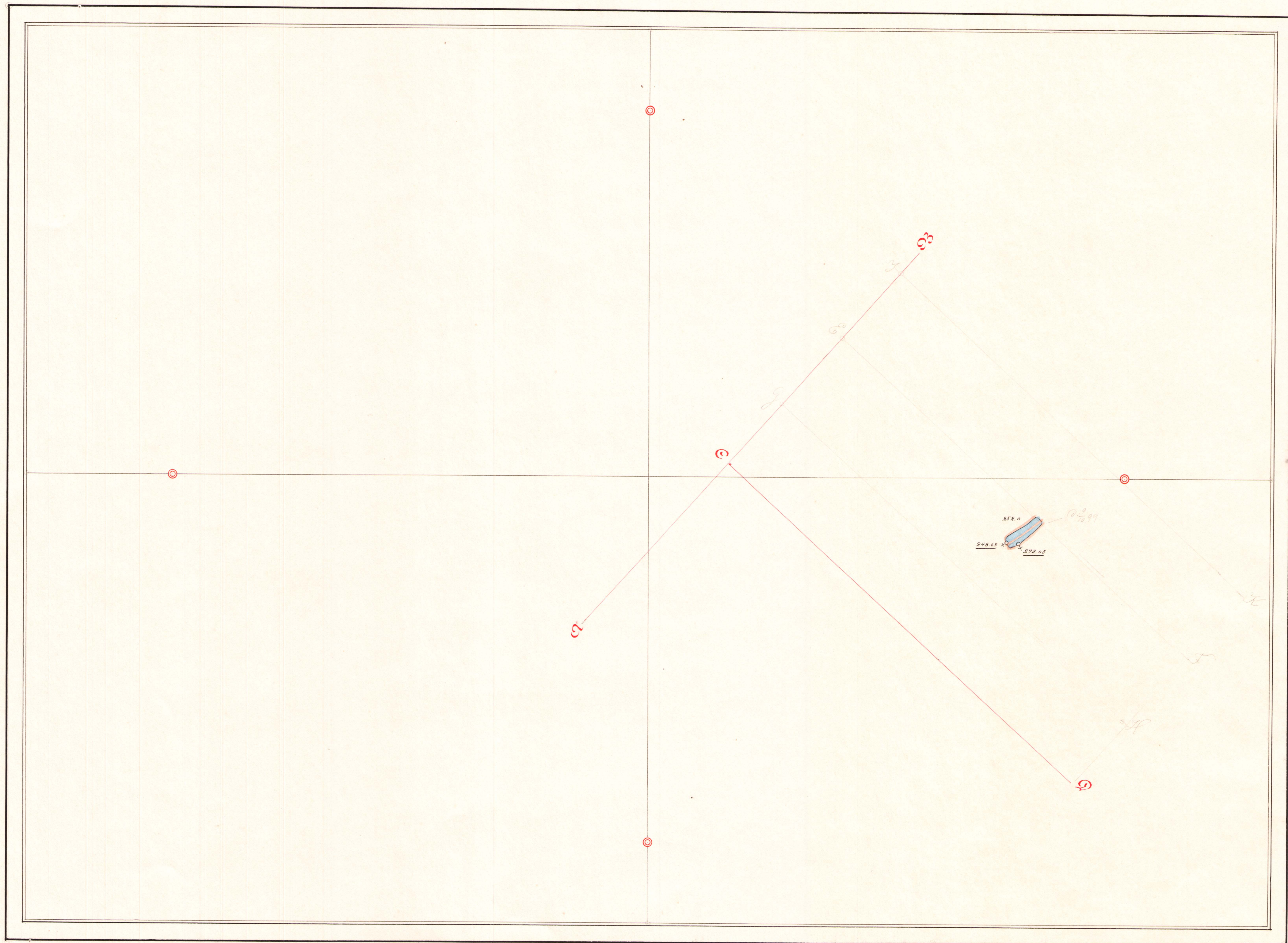

α. Dya Störtebaket.

Längdprofiler

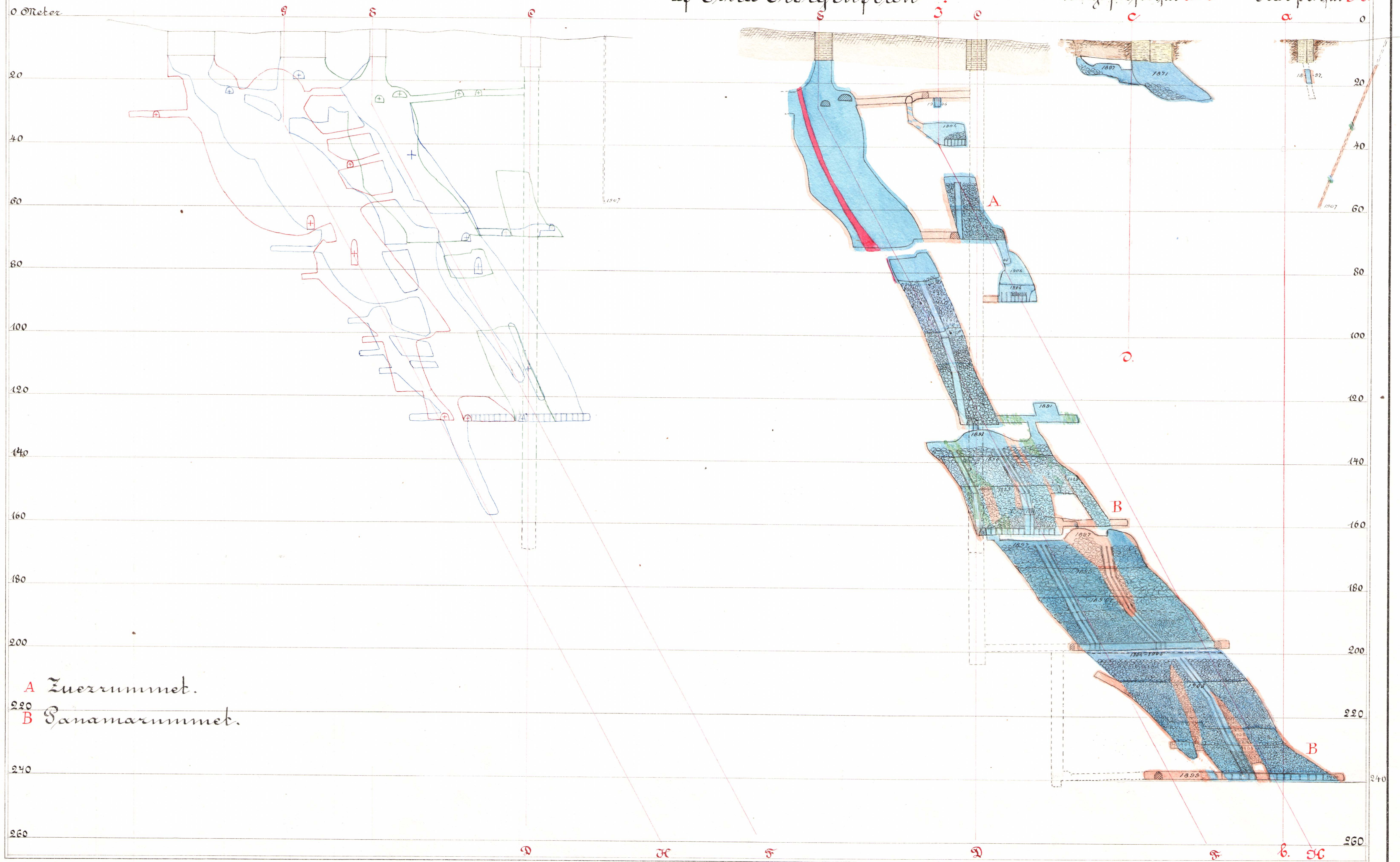
efter 903

af Östra Storgruuvan

Grind-gruuvan

Längdprofil efter a-b

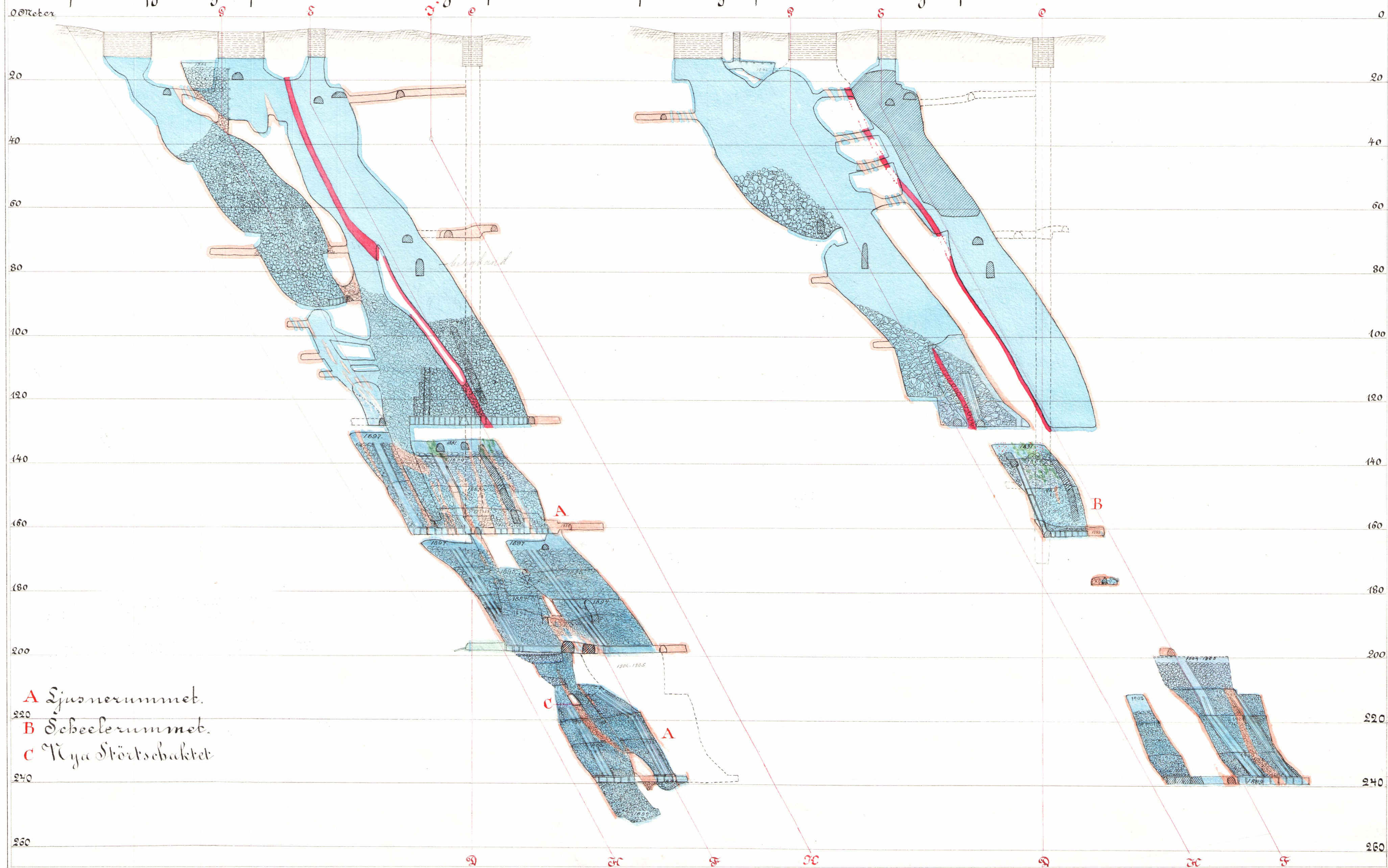
Swär pr: efter c-d

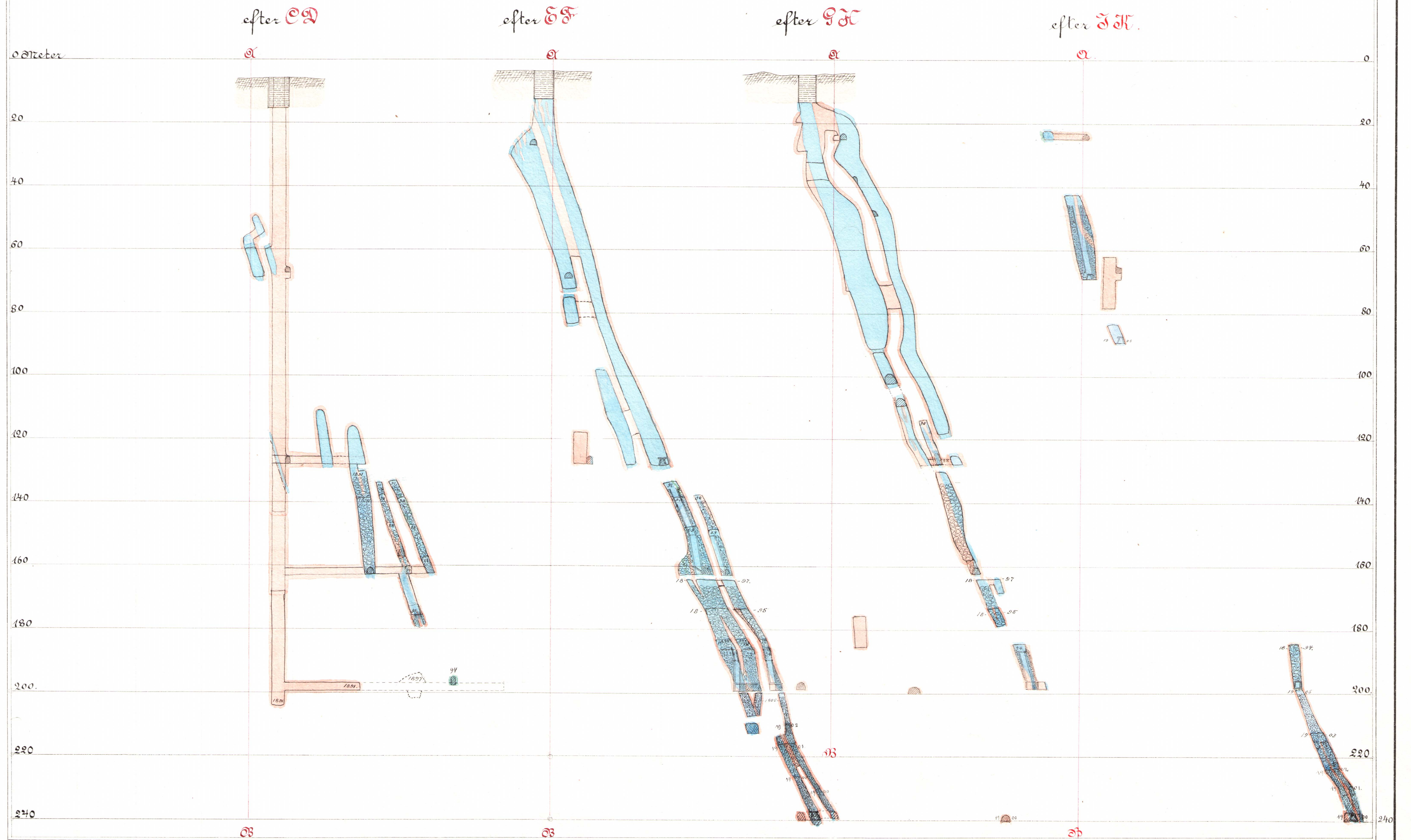
Längdprofiler efter AB

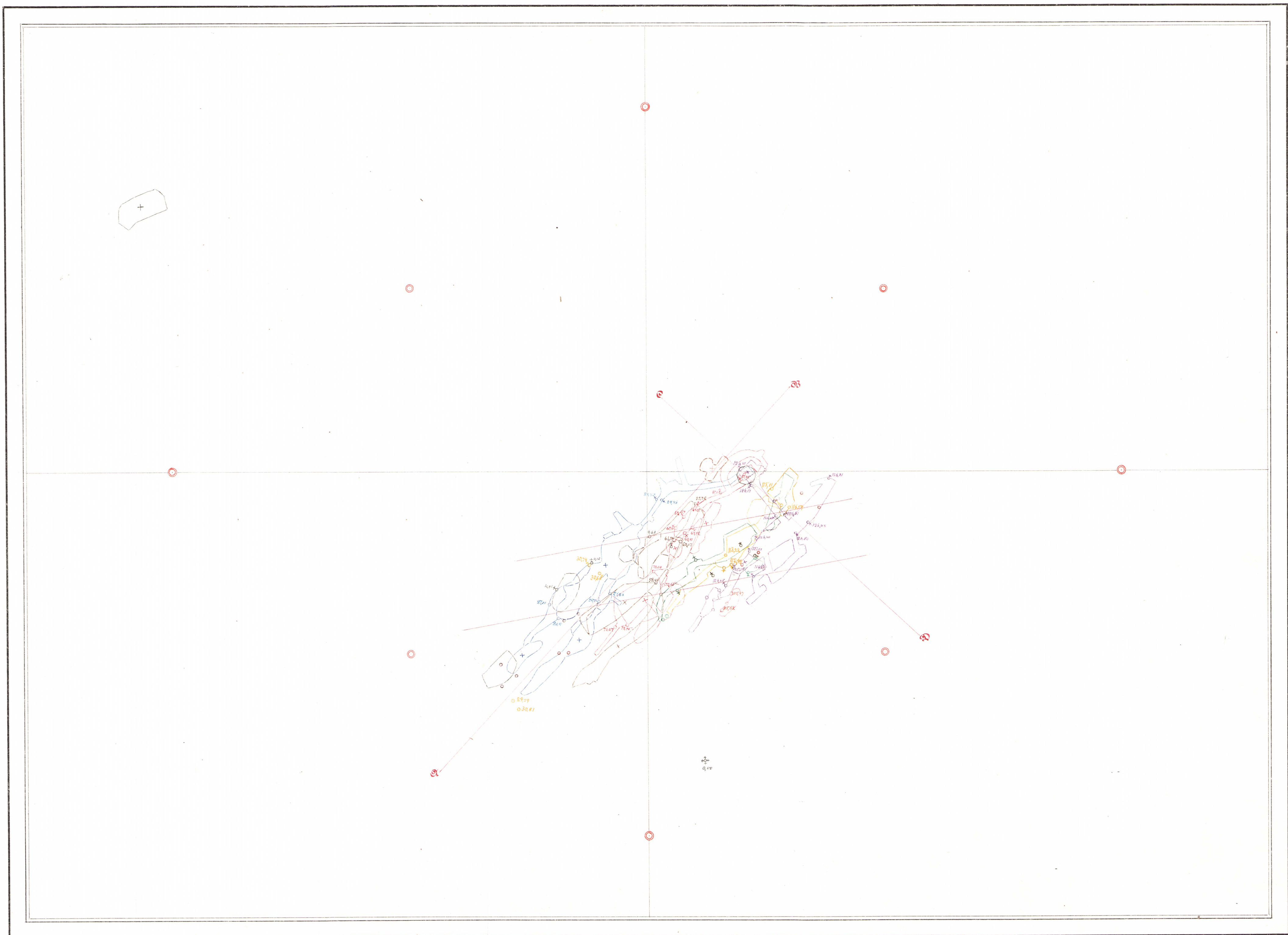
af Tranfjärdgrufvan och Östra Storgufvan

af V. Lillgrufvan och V. Storgufvan

Trärprofiler

Skedika grufvafält,

beläget i Borsåkers socken och Stockholms län, omfattar treann intill hvarandra gränsar utmät, af hvilka det förste tillrättades för Skedika- och Grauffjärds-grufvorna den 27 augusti 1866, hvartill hvarann kommit Grindgrufvans utmät den 24 november 1867 och Fältgrufvans den 4 september 1886. De först och sist nämnda ligga efter hvarandra i fält riktningen, men ej det tredje, som är tillrättadt för en 200 meter östligare, i Grindgrufvan bruten mindre parallellt med till det större malmströcket.

Det sistnämnda är brutet till en längd af 110 meter och 160 meters djup. Strökningsriktningen är norrsydlig, fältströknings 50° mot söder och sidostroknings 60° mot väster.

Fyndigheten utgöres af flere smutt efter och delvis biddit hvarandra belägen belägen, mot djupet långsträckt malm-partier af ca 20 till 40 meters längd och 5 till 10 meters måktighet. Samfärd måktigheten har stundom uppgått till 20 meter.

Omgifvande bergarten utgöres af röt granit: gneis af mycket vellan gry och strukturer från temligen grof till fin-kornig och från ganska glimmerrik med mycket tydlig skiffrihet till fullkomligt massformig.

Lagerarter äro amfibol, klorit och quarz, hvilka vanligen äro uppträda i fält och vis liggande, dock blott i ringa mängd.

Gångar af rödgrön granit förekomma ofta dels såsom tydliga sprickfyllnader, hvilka i olika riktningar öfvertröna fyndigheten, dels såsom verkliga

lagergångar, parallela med fältriketångar. De
finns hufvudsakligen öfverförst i berg.

Malmen är en grof till medelkornig nästan en-
gäende svart malm. Den är af symmetriska löst
sammanhang, så att den sönder vid själva bryt-
ningen i grufven som vid skräddning och om-
kastning i dragen till stor del sönderfaller.

Som dräner malmvatten i en del arbetsrum ej sällan
utgjort en stor del af malmfångsten och för närvarande
sändes ej längre användning, gäddligen den såsom
vårdlös i stor mängd vid grufven och lastplatserna,
hvilket ganska menligt inverkar på brytningsökonomien.

Sonfrelkis förekommer i vissa delar af grufven
symmetriska i de mindre malmkörarna, dels såsom
lätt insprängd i själva malmen, de denna blir
oduglig och gäddligen vid grufven, dels såsom
tunn sprickfyllnad, de parten låter aflägsnas
sig genom bortfällning skräddning och rostning.

Ätke blott själva fyrigheten utan öfren de
omgifande bergarterna är så lösa och sönder-
splittrade, att den i till 1884 här tillämpade
fallbrytnings metoden med öppen arbetsrum de
måste öfvergifas, och takbrytning med igensätt-
ning i dess ställe införas. Några fasta berg-
band kunde nämligen ej afsättas utan medresor
för eller senare, och de talrika stämpelningarna
voro ej tillfyllstgörande för grufvens säkerhet.

Tillrednings arbeten inleddes med afstämning af
ett lodrat uppförningsrikhet i fyrigheten liksom
huvudsakligen arbetet börjar i maj 1884, och har orten
nu nått 163 meters afgrävning, der ny takbryt-
nings etage är under tillredning. Som den bergart,
genom hvilken orten rikhet blifvit afsänt, synner-
ligen mot öfret visar sig vara af mycket lossning

och slappig beskaffenhet, har större delen deraf
måst förtimras för vinnande af behörig rikhet.

Under december 1877 till 86 hafva inom
fältet brutits 34.700 ton malm, hvaraf dock nästan
5 procent utgjorts af oduglig kis malm. Arliga
medeluppföringen under denna period har således
 varit 3.470 ton. Nästkommande är uppföringen emellan,
 till blott 2.520 ton. Under innevarande år har
 brytningen lemnat ca 50 procent grof malm, 20
 procent block, 15 procent vask och 15 procent kis.

Malmbatten af det brutna berget kan såsom
i allmänhet vid igensättningsarbete ej med nog-
grannhet uppskattas, men torde ej uppgå till mer
35 å 40 procent.

Augmaskin användes till sönder berg som
vattenuppföringen. Den sist nämnda skingelsen en
rikstiden är vid 125 meters afgrävning i uppför-
drings rikhet insatt tryckpump.

Malmen frakteras från grufven på våg-
ad till ^{huvudsakligen} öfret samt drifväs medels prämar
och rydfartyg till Ljusne järnverk, hvarst
all malmen förbrukas.

Bångbro den 13 september 1887

Birger Santesson.

Afskrift

Tillägg (till kartbeskrifning öfver Skerika grufvält
beläget i Köstils socken på Stokholms län.)

Sedan etagen från 240 met. afv. upp till 200 met.
afv. blifvit utbruten, medlades allt arbete på djupet
i grufvan i Sept 1905.

Vid utbrytningen af denna s.k. Hallwyls etage,
der takbrytningsarbetet började i början af år 1900,
hade då erhållits en malmfångst af 14000 ton
eller i medeltal per år 2300 ton.

Orsaken till medläggandet af arbetet här var
i främsta rummet synderighetens aftagande åt djupet.

På Vorna ortens nivå 200 met var sammanlagda
malmarean 150 qv. meter men på 240 met. afv. endast
120 qv. meter fördelade på flere linser.

Under 240 met. afv. visade synderigheten enligt
undersökningen ett ända hastigare aftagande.

Den s.k. Stortshaktsmalmens area aftog till hälften
under afsänkning till 257 met. afv., den s.k.
Skandalmalmen nästan utgick efter några meters
afsänkning och det samma blef förhållandet vid en
liten sänkning på Tanummalmen.

Dertill komma andra omständigheter, som skulle
vid fortsatt afsänkning i hög grad fördröja bryt-
ningen: grufvans redan rätt ansehlige djup, synderighetens
med djupet växande afstånd från skaktet (vid en
nästa etage med 40 meters höjd skulle detta afstånd
blifva c. 120 meter; bergets satsfärande lösa beskaffenhet
hvarigenom mycket såväl arbete som rikke åtgär för störning af
tak och väggar, liksom rummen hinna igensättas samt
ett starkt vattentillöpp.

Stockholm i Febr 1906

E. A. Dufva

Skedhamalm. Analys a' generalprof a' 1889 af A Tamm

Jernoxidoxidul	70.43
Jernoxidul	0.77
Manganoxidul	0.28
Kalkjord	6.70
Lerjord	2.08
Kiselsgura	15.20
Tosfarsgura	0.034
Prævel	0.035
	95.549

Malmens halt af jern 51.60% fosfor 0.015%